

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Sžo/94/2014
Identifikačné číslo spisu:	1010202042
Dátum vydania rozhodnutia:	24.06.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Jozef Hargaš
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:1010202042.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Hargaša a členov senátu JUDr. Aleny Adamcovej a JUDr. Jozefa Milučkého, v právnej veci žalobcu: Geocomplex a.s., so sídlom v Bratislave, Geologická 21, zastúpeného Mgr. Marekom Benedikom, advokátom so sídlom v Bratislave, Rudnayovo nám. č. 1 proti žalovaným: 1. Hlavný banský úrad, Kammerhofská 25, Banská Štiavnica, 2. Obvodný banský úrad Banská Bystrica, Ul. 9. Mája č. 2, Banská Bystrica, za účasti : Slovenská ťažobná spoločnosť, spol. s r.o., so sídlom v Lučenci, Študentská 24, zast. advokátom JUDr. Jánom Mišiurom, Záhradnícka 25, Bratislava, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutí: 1.) oznámenia žalovaného Hlavný banský úrad v Banskej Štiavnici č. 184-2137/2010 z 27. októbra 2010, 2.) oznámenia žalovaného Obvodného banského úradu v Banskej Bystrici č. 288-3269/2010-1 z 28. októbra 2010, 3.) oznámenia žalovaného Hlavného banského úradu v Banskej Štiavnici č. 1499-2285/2010 z 24. novembra 2010, 4.) oznámenia žalovaného Obvodného banského úradu v Banskej Bystrici č. 288-3645/2010 z 18. februára 2011 a 5.) oznámenia žalovaného Hlavného banského úradu v Banskej Štiavnici č. 386-1089/2011 z 24. mája 2011 o odvolaní žalovaného v 1. rade a účastníka Slovenskej ťažobnej spoločnosti, spol. s r.o. proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave, č. k. 4S/334/2010-355, 4S/4/2012, 4S/5/2012, 4S/6/2012, 6S/296/2013 z 21. februára 2014, jednohlasne takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu Bratislave, č. k. 4S/334/2010-355, 4S/4/2012, 4S/5/2012, 4S/6/2012, 6S/296/2013 z 21. februára 2014 mení tak, že napadnuté rozhodnutie - oznámenie žalovaného Hlavného banského úradu v Banskej Štiavnici č. 184-2137/2010 zo dňa 27.10.2010, napadnuté rozhodnutie - oznámenie žalovaného Obvodného banského úradu v Banskej Bystrici č. 288-3269/2010-1 zo dňa 28.10.2010, napadnuté rozhodnutie - oznámenie žalovaného Hlavného banského úradu v Banskej Štiavnici č. 1499-2285/2010 zo dňa 24.11.2010, napadnuté rozhodnutie - oznámenie žalovaného Obvodného banského úradu v Banskej Bystrici č. 288-3645/2010 zo dňa 18.02.2011 a napadnuté rozhodnutie - oznámenie žalovaného Hlavného banského úradu, Banská Štiavnica č. 386-1089/2011 zo dňa 24.05.2011 z r u š u j e podľa ust. § 250j ods. 2 písm. a/ Občianskeho súdneho poriadku a vec v r a c i a žalovanému v 1. rade na ďalšie konanie.

Žalovaný v prvom rade je povinný zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v sume 1378 eur na účet právneho zástupcu žalobcu Mgr. Mareka Benedika, advokáta so sídlom v Bratislave, Rudnayovo nám. č.1, v lehote 30 dní.

Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Bratislave (ďalej v texte rozsudku len „krajský súd“ alebo „prvostupňový súd“) napadnuté rozhodnutie žalovaného Hlavného banského úradu v Banskej Štiavnici - oznámenie č. 184-2137/2010 zo dňa 27.10.2010 zrušil podľa ust. § 250j ods. 2 písm. e/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O.s.p.) a ďalej napadnuté rozhodnutie - oznámenie Obvodného banského úradu v Banskej Bystrici č. 288-3269/2010-1 zo dňa 28.10.2010, rozhodnutie - oznámenie žalovaného Hlavného banského úradu v Banskej Štiavnici č. 1499-2285/2010 zo dňa 24.11.2010, rozhodnutie - oznámenie žalovaného Obvodného banského úradu v Banskej Bystrici č. 288-3645/2010 zo dňa 18.02.2011 a rozhodnutie - oznámenie žalovaného Hlavného banského úradu, Banská Štiavnica č. 386-1089/2011 zo dňa 24.05.2011 zrušil podľa ust. § 250j ods. 2 písm. c/ O.s.p. a vec vrátil žalovanému v 1. rade na ďalšie konanie.

Krajský súd v odôvodnení uviedol, že podľa jeho názoru Hlavný banský úrad pochybil, keď svojim oznámením č. 184-2137/2010 zo dňa 27.10.2010 reagoval na sťažnosť žalobcu zo dňa 06.10.2008, smerujúcu voči oznámeniu - rozhodnutiu Obvodného banského úradu Banská Bystrica č. 678-2826/2008 zo dňa 29.09.2008. Rozsudkom tunajšieho súdu bolo aj predmetné prvostupňové rozhodnutie zrušené, v súdnom konaní žalobca uspel. Zrušením rozhodnutia, ktoré bolo dôvodom na podanie sťažnosti zanikol aj objekt sťažnosti a zanikli právne účinky aj samotného aktu žalobcu zo dňa 06.10.2008. Uvedeným spôsobom zanikol aj titul na pokračovanie v riešení sťažnosti žalobcu zo dňa 06.10.2008 Hlavným banským úradom, jeho úkon - Oznámenie o vybavení sťažnosti č. 184-2137/2010 zo dňa 27.10.2010 sa preto stalo paaktom vydaným bez právneho titulu. V prípadoch ak správny orgán vydal rozhodnutie bez dostatku právomocí na jeho vydanie, ide o právny akt nulitný. V konaní sa teda vyskytol nezákonný prvok, ktorý bolo potrebné z dôvodu právnej istoty zrušiť.

Krajský súd ďalej konštatoval, že oznámením Obvodného banského úradu v Banskej Bystrici č. 288-3269/2010-1 zo dňa 28.10.2010 správny orgán žalobcu informoval, že na základe rozsudku Krajského súdu v Bratislave č.1S/8/2009 zo dňa 08. 07. 2010 bolo zrušené oznámenie úradu zo dňa 29. 09. 2008 z dôvodu, že rokovacie konanie výberovej komisie a jej postup pri vyhodnocovaní návrhov predložených do výberového konania nebol v súlade s § 27a banského zákona, bol uskutočnený bez vykonávacieho predpisu. Z uvedeného dôvodu správny orgán zopakuje vyhodnotenie návrhov predložených do výberového konania o prevod dobývacieho priestoru na inú organizáciu. Obvodný banský úrad zároveň žalobcovi oznámil, že jeho návrh o prevod dobývacieho priestoru na inú organizáciu predložený do výberového konania na základe oznámenia o začatí výberového konania, ktoré bolo uverejnené v Obchodnom vestníku číslo 90A/2008 dňa 12. 05. 2008 pod č. U000024 nebude zaradený medzi návrhy predložené do výberového konania. Správny orgán poukázal na rozsudok Krajského súdu v Prešove č.1S/135/2006 zo dňa 25. 09. 2007, v zmysle ktorého organizácia, ktorá svojou nečinnosťou stratila oprávnenie na dobývanie výhradného ložiska, nemôže byť účastníkom výberového konania o prevod dobývacieho priestoru na inú organizáciu.

Podaním zo dňa 05.11.2010 podal žalobca námietky voči predmetnému oznámeniu. Podľa jeho názoru predmetné rozhodnutie neobsahovalo ustanovenia zákona, podľa ktorého správny orgán rozhodol a namietal uplatnenie retroaktivity právnych predpisov v postupe správneho orgánu.

Na podanie žalobcu zo dňa 05.11.2010 reagoval Hlavný banský úrad podaním zo dňa 24.11.2010, č. 1499-2285/2010, ktorým žalobcovi oznámil, že jeho sťažnosť postupuje na vybavenie Obvodnému banskému úradu v Banskej Bystrici z dôvodu, že podanie žalobcu je sťažnosťou podľa § 3 ods. 1 písm. a/ zákona č. 9/2010 Z.z. o sťažnostiach a príslušnosť orgánu, v ktorého právomoci je vyriešenie sťažnosti, je daná podľa § 11 ods. 1 zákona o sťažnostiach.

Obvodný banský úrad Banská Bystrica oznámením č. 288-3645/2010 zo dňa 18.02.2011, po obdržaní podania žalobcu zo dňa 05.11.2010, ktoré mu bolo postúpené Hlavným banským úradom, vyhodnotil námietky - sťažnosť žalobcu, za neopodstatnenú. Uviedol, že konal v súlade s právnym názorom prezentovaným vo vyššie uvedenom rozsudku Krajského súdu v Prešove, ktoré vo svojom podaní citoval. Uviedol tiež, že Krajský súd v

Bratislave sa vo svojom predchádzajúcom rozsudku nezaoberal oprávnením žalobcu na dobývanie

výhradného ložiska Pinciná, ale len postupom Obvodného banského úradu pri vyhodnocovaní návrhov predložených do výberového konania. Správny orgán predmetné rozhodnutie plne rešpektuje a koná v súlade s jeho závermi, ako aj vykonávacím predpisom č. 325/2010 Z.z. zo dňa 09. 07. 2010. V danom konaní neuplatnil žiadnu retroaktivitu vo vzťahu k uplatneniu právnych predpisov.

Voči predmetnému oznámeniu podal žalobca námietky zo dňa 28.02.2011, ktoré považuje za odvolanie. Uviedol, že zákon o sťažnostiach v spojitosti s príslušnosťou hlavného banského úradu podľa zákona č.52/1988 Zb., neumožňuje použitie konania o sťažnostiach v rozhodovacom procese podľa § 27a banského zákona. Žalobca posúdil aj rozhodnutie Hlavného banského úradu zo dňa 24. 11. 2010, ktorým postúpil jeho sťažnosť na vybavenie Obvodnému banskému úradu za rozhodnutie, ktorého cieľom bolo znemožnenie súdneho preskúmania. Podľa jeho názoru Obvodný banský úrad v Banskej Bystrici nie je oprávnený vybavovať žiadnu sťažnosť z dôvodu nepríslušnosti, pretože táto právomoc patrí Hlavnému banskému úradu. V závere svojich námietok - odvolania uviedol, že právomoc rozhodovať o sťažnosti podanej podľa § 27 a ods. 10 banského zákona má Hlavný banský úrad.

Hlavný banský úrad v Banskej Štiavnici podaním č.386 - 1089/2011 zo dňa 24. 05. 2011 reagoval na námietky - odvolanie žalobcu zo dňa 28.2.2011 oznámením o vybavení sťažnosti. Uviedol, že sťažnosť žalobcu voči postúpeniu sťažnosti zo dňa 24. 11. 2010 je neopodstatnená. Obvodný banský úrad v Banskej Bystrici o ničom nerozhodoval, nevydal rozhodnutie. Neformálne administratívne oznámenie Obvodného banského úradu č. 3269/2010 - I. zo dňa 28.10.2010 nie je rozhodnutím, nemá povahu individuálneho správneho aktu. Z uvedeného dôvodu bolo následné podanie žalobcu vyhodnotené ako sťažnosť. V tejto súvislosti poukázal na ustanovenia § 3 ods. 1 písm. a/, § 11 ods. 1, § 9 zákona o sťažnostiach. Podľa týchto ustanovení príslušným orgánom na vybavenie sťažnosti je orgán, do ktorého pôsobnosti patrí činnosť, o ktorej sa sťažovateľ domnieva, že ňou boli porušené jeho práva alebo právom chránené záujmy. Týmto orgánom bol Obvodný banský úrad v Banskej Bystrici. Postúpenie sťažnosti nie je rozhodnutím. Správnomu orgánu nebolo z podania žalobcu zrejme ako súvisí postup podľa § 27a banského zákona, na ktorý poukázal žalobca s administratívnym aktom postúpenia sťažnosti orgánu príslušnému na jeho vybavenie. Správny orgán nevidel súvislosť ani s Európskym dohovorom o ľudských právach s právom dobývať výhradne ložisko, pretože právo dobývania ložiska nepatrí medzi základné ľudské práva. Nezaradenie súťažného návrhu žalobcu do súťaže v konaní o prevod dobývacieho priestoru na inú organizáciu správny orgán takisto nepovažuje za rozhodnutie. Námietky voči nezaradeniu jeho návrhu do konania je preto potrebné posúdiť ako sťažnosť podľa § 3 ods. 1 písm. a/ zákona o sťažnostiach. Hlavný banský úrad pri prešetrovaní sťažnosti nezistil žiaden rozpor v postupe správnych orgánov so všeobecne záväznými právnymi predpismi. Hlavný banský úrad sťažnosť žalobcu voči postupu správnych orgánov počnúc oznámením zo dňa 28. 10. 2010, vyhodnotil ako neopodstatnené ako celok.

V danom prípade krajský súd považoval za potrebné predovšetkým vyriešiť, či bola daná legitimácia žalobcu namietat' nezaradenie jeho návrhu do výberového konania o prevod dobývacieho priestoru na inú organizáciu. V tejto súvislosti bolo potrebné určiť, či žalobca je organizáciou, ktorej v dôsledku nečinnosti zaniklo právo dobývať výhradne ložisko Pinciná, či boli dané podmienky na prevod dobývacieho priestoru na inú organizáciu a v tom dôsledku na vylúčenie návrhu žalobcu, a či teda úkonom Obvodného banského úradu zo dňa 28.10.2010 došlo k porušeniu práv účastníka daného konania.

Pre posúdenie otázky, či zo strany žalobcu došlo k nedodržaniu lehoty na začatie dobývania výhradného ložiska Pinciná, bolo potrebné zistiť okamih právoplatnosti a vykonateľnosti rozhodnutia o určení dobývacieho priestoru Pinciná v prospech žalobcu. Súd si za týmto účelom zabezpečil predloženie rozhodnutia Obvodného banského úradu Banská Bystrica č.1852/465/Bu-Oz/1998 zo dňa 21.12.2001, ktoré nadobudlo právoplatnosť v spojení s rozhodnutím Hlavného banského úradu č. 227/2002-5 zo dňa 18.07.2003, dňa 28.07.2003.

Práva a povinnosti vyplývajúce z predmetného rozhodnutia začali preto žalobcovi plynúť dňom 28.7.2003. Tento dátum podľa názoru krajského súdu je dôležitý z hľadiska posúdenia plynutia lehoty na zánik práv organizácie k dobývaciemu priestoru a posúdenie oprávnenia správneho orgánu začať konanie o prevod dobývacieho priestoru na inú organizáciu a s tým súvisiace vylúčenie návrhu žalobcu z tohto konania.

Správny orgán rozhodol o určení dobývacieho priestoru v prospech žalobcu podľa právneho predpisu účinného do 31.12.2001.

Podľa ust. § 24 ods. 1 až 6 banského zákona v znení účinnom v čase určenia dobývacieho priestoru, oprávnenie organizácie na dobývanie výhradného ložiska vzniká určením dobývacieho priestoru.

Prednosť na určenie dobývacieho priestoru má organizácia, ktorej bolo určené územie na vyhľadávanie a prieskum výhradného ložiska, a to do 6 mesiacov odo dňa schválenia výpočtu zásob v období prieskumu (§14 ods. 3).

Podľa ust. § 25 ods. 1 až 3 banského zákona, dobývací priestor sa určí na základe výsledkov prieskumu ložiska podľa rozsahu, uloženia, tvaru a hrúbky výhradného ložiska so zreteľom na jeho zásoby a úložné pomery tak, aby ložisko mohlo byť racionálne vydobyté. Pri určení dobývacieho priestoru sa vychádza z určeného chráneného ložiskového územia a musí sa prihliadnuť aj na dobývanie susedných ložísk a na vplyv dobývania.

Dobývací priestor môže zahŕňať jedno alebo viaceré výhradné ložiská alebo ak je to vzhľadom na rozsah ložiska účelné, len časť výhradného ložiska.

Dobývací priestor sa určí na dobývanie výhradného ložiska určitého nerastu alebo skupiny nerastov. Súčasne sa určí, ktoré nerasty výhradného ložiska sa budú dočasne ukladať. Ak je oddelené dobývanie iného nerastu alebo skupiny nerastov inou organizáciou racionálnejšie, určí sa na ich dobývanie osobitný dobývací priestor. V danom prípade bol právoplatným rozhodnutím určený termín začatia dobývania výhradného ložiska - do 31.12.2004.

Trojročná lehota, zavedená novelou banského zákona - zákonom č. 558/2001 Z. z., ktorý nadobudol účinnosť 01.01.2002, začala pre žalobcu plynúť až od 28.07.2003.

Krajský súd zdôraznil, že uplynutím lehoty nezaniklo organizácii (žalobcovi) právo na dobývanie výhradného ložiska automaticky zo zákona. Obvodný banský úrad mohol vydať rozhodnutie o zrušení dobývacieho priestoru alebo ho určiť inej organizácii na základe výberového konania (§ 24 ods. 4 až 10 zákona č. 44/1988 Zb.), ak organizácia, ktorej bol určený, do troch rokov od určenia dobývacieho priestoru alebo jeho prevodu nezačala výhradne ložisko dobývať alebo dobývanie prerušila na dlhší čas ako tri roky.

Podľa § 27a ods. 1 banského zákona, ak zaniknú práva organizácie k dobývaciemu priestoru podľa § 27 ods. 13, obvodný banský úrad začne konanie o prevod dobývacieho priestoru na inú organizáciu.

Podľa § 27 ods. 13 až 15 a 17 banského zákona v účinnom znení, organizácii, ktorej bol určený dobývací priestor alebo na ktorú bol dobývací priestor prevedený, zanikne oprávnenie na dobývanie výhradného ložiska v dobývacom priestore, ak

a) nezačala výhradné ložisko dobývať v lehote, ktorú uviedla v konaní o určenie dobývacieho priestoru, v zmluve o prevode dobývacieho priestoru alebo v návrhu na prevod dobývacieho priestoru inej organizácii na základe výberového konania podľa § 27a,

b) dobývanie prerušila na dobu dlhšiu ako tri roky, alebo nesplnila podmienky, ku ktorým sa zaviazala v zmluve o prevode dobývacieho priestoru podľa odseku 7, alebo v návrhu do výberového konania o prevod dobývacieho priestoru inej organizácii na základe výberového konania podľa § 27a (ďalej len „nečinnosť organizácie“).

Zánik oprávnenia na dobývanie výhradného ložiska podľa predchádzajúceho odseku Obvodný banský úrad písomne oznámi organizácii.

Lehoty podľa odseku 13 písm. a/ nesmú byť dlhšie ako tri roky, ak ide o povrchové prevádzky, a päť rokov, ak ide o podzemné prevádzky. Do týchto lehôt sa nezapočítava čas, počas ktorého prebieha posudzovanie vplyvov na životné prostredie podľa osobitného predpisu; po ukončení posudzovania vplyvov na životné prostredie je organizácia, ktorej bol určený dobývací priestor alebo na ktorú bol dobývací priestor prevedený, povinná začať výhradné ložisko dobývať najneskôr v lehote 180 dní odo dňa skončenia posudzovacieho procesu.

Podrobnosti o návrhoch dobývacích priestorov a o postupe pri ich určení, zmenách, zrušení a evidencii ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky.

Podľa ust. § 27a ods. 1 až 10 banského zákona, ak zaniknú práva organizácie k dobývaciemu priestoru podľa § 27 ods. 13, obvodný banský úrad začne výberové konanie o prevod dobývacieho priestoru na inú organizáciu.

Podľa názoru súdu, správne orgány, postupovali v súlade so slovenskými právnymi predpismi a slovenskou právnou teóriou, na konanie uplatnili správne znenie právneho predpisu. V preskúmvanej veci nebolo začaté a neukončené žiadne konanie podľa prechádzajúcej právnej úpravy, na ktoré by sa

vzťahoval postup podľa § 43a banského zákona.

Zo spisového materiálu vyplýva, že správne konanie o určenie dobývacieho priestoru Pinciná inej organizácii bolo začaté prvým úkonom správneho orgánu voči žalobcovi, v zmysle Správneho poriadku, doručením podania zo dňa 03.04.2008, v ktorom Obvodný banský úrad Banská Bystrica oznámil žalobcovi, že jeho oprávnenie na dobývanie výhradného ložiska zaniklo z dôvodu, že organizácia nezačala dobývať výhradné ložisko v lehote podľa § 27 ods. 15 banského zákona. Zároveň žalobcovi oznámil, že začne výberové konanie o prevod dobývacieho priestoru Pinciná na inú organizáciu. Je zrejmé, že správny orgán v oznámení neuviedol lehotu zániku oprávnenia žalobcu. Táto lehota mu bola spresnená podaním zo dňa 18.07.2008 uvedením nesprávneho dátumu - 01.07.2007. Je však na základe vyššie uvedených skutočností zrejmé, že k termínu začatia konania o určenie dobývacieho priestoru na inú organizáciu uplynula lehota 3 roky od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o určenie dobývacieho priestoru Pinciná pre žalobcu. K tomuto dátumu bolo potrebné zo strany správneho orgánu skúmať, či žalobca začal alebo nezačal určený dobývací priestor dobývať.

Zo spisového materiálu vyplýva, že Obvodný banský úrad v Bratislave vydal dňa 15.10.1996 rozhodnutie, ktorým bolo žalobcovi vydané banské oprávnenie, ako aj otvárka, príprava a dobývanie výhradných ložísk podľa § 2 písm. b/, c/, d/, e/ g/, § 3 písm. a/ zákona č. 51/1988 o banskej činnosti a o štátnej banskej správe v znení neskorších predpisov.

V spise sa nenachádza žiadna dokumentácia, dôkaz preukazujúci, či žalobca začal alebo nezačal vykonávať práce bezprostredne smerujúce k dobývaniu samotných bituminóznych hornín v zmysle oprávnenia. Určenie dobývacieho priestoru inej organizácii, resp. jeho zrušenie bolo podľa banského zákona namieste vtedy, ak po dôkladnom prieskume vykonanom správnym orgánom vyšla najavo skutočnosť, že organizácia, ktorá má určený dobývací priestor v dobývacom priestore nevykonáva žiadnu činnosť, tento skutočne nevyužíva, nevykonáva bezdôvodne žiadne práce smerujúce k dobývaniu ložiska, prípadne sa správa špekulatívne.

Krajský súd záverom uviedol, že v prípade ak boli splnené podmienky na začatie výberového konania o prevode dobývacieho priestoru na inú organizáciu, čo z obsahu spisu nie je zrejmé (nebolo vykonané šetrenie ohľadom realizácie dobývania priestoru žalobcom), nemohol sa žalobca stať účastníkom výberového konania, nemohol by byť jeho návrh hodnotený v tomto konaní a správny orgán nevyplývala povinnosť informovať ho o úspešnom uchádzačovi. Ak nastala skutočnosť smerujúca k zániku oprávnenia žalobcu podľa § 27 ods. 13 banského zákona, nemohol sa stať žalobca účastníkom konania o prevod dobývacieho priestoru na inú organizáciu a správny orgán musel jeho návrh vylúčiť z výberového konania. Takéto postavenie by mu neumožnilo podať sťažnosť podľa § 27a ods. 10 banského zákona voči úkonom správnych orgánov, ktorými boli dotknuté jeho práva vyplývajúce z príslušných právnych predpisov a podliehajúce aj súdnemu prieskumu.

Vzhľadom na okolnosť, že v konaní nebolo možné vzhľadom na uvedené nedostatočné skutkové zistenia určiť, či boli splnené podmienky na začatie konania o prevod dobývacieho priestoru Pinciná na inú organizáciu, z čoho vyplýva určenie okruhu účastníkov výberového konania a tým aj vylúčenie žalobcu z tohto okruhu, nebolo možné ustáliť, či žalobca bol oprávneným subjektom na podanie sťažnosti voči postupu Obvodného banského úradu v konaní o prevod dobývacieho priestoru na inú organizáciu Hlavnému banskému úradu podľa § 27a ods. 10 banského zákona.

Uvedená okolnosť má vplyv aj na preskúmateľnosť správnosti postupu žalovaných pri vydávaní správnych aktov označených ako: 1/Oznámenie žalovaného č. 184-2137/2010 zo dňa 27.10.2010, 2/Oznámenie Obvodného banského úradu v Banskej Bystrici č. 288-3269/2010-1 zo dňa 28.10.2010, 3/Oznámenie žalovaného č. 1499-2285/2010 zo dňa 24.11.2010, 4/ Oznámenie Obvodného banského úradu v Banskej Bystrici č. 288-3645/2010 zo dňa 18.02.2011, 5/ Oznámenie Hlavného banského úradu č. 386-1089/2011 zo dňa 24.05.2011.

Keďže zistenie skutkového stavu je nedostatočné na správne právne posúdenie veci a zákonnosti postupu správnych orgánov, na základe vyššie uvedených dôvodov súd dospel k záveru, že je potrebné napadnuté rozhodnutia žalovaných v 1. a 2. rade zrušiť podľa ust. § 250j ods. 2 písm. c) O.s.p. a vec vrátiť Hlavnému banskému úradu na nové konanie.

O trovách konania súd rozhodol s prihliadnutím na ust. § 250k ods. 1 O.s.p. tak, že úspešnému žalobcovi priznal náhradu trov konania.

Proti rozsudku krajského súdu v zákonnej lehote podal odvolanie žalovaný v 1. rade a vedľajší účastník. Žalovaný v 1. rade odvolanie okrem iného odôvodnil nasledovné :

- podľa § 205 ods. 2 písm. d/ zákona č.99/1963 Zb. O.s.p. v znení neskorších predpisov tým, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- podľa § 205 ods. 2 písm. f/ OSP tým, že cit. rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, eventuálne
- v súlade s ust. §205 ods.2 písm. a/ v spojení s ust. §221 ods. 1 písm. h/ O.s.p..

Podľa názoru súdu prvého stupňa Hlavný banský úrad pochybil, keď svojim oznámením č. 184-2137/2010 z 27.10.2010 reagoval na sťažnosť žalobcu zo 06.10.2008, smerujúcu voči oznámeniu - rozhodnutiu Obvodného banského úradu (ďalej len „OBÚ“) v Banskej Bystrici č. 678-2826/2008 z 29. 09. 2008, ktoré bolo zrušené rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 1 S 8/2009-239 z 08. 07. 2010. Súd prvého stupňa tvrdí, že zrušením rozhodnutia, ktoré bolo dôvodom na podanie sťažnosti zanikol aj objekt sťažnosti a zanikol aj titul na pokračovanie v riešení sťažnosti žalobcu zo 06. 10. 2008.

Žalovaný v 1. rade uviedol, že oznámením č. 184-2137/2010 z 27. 10. 2010 Hlavný banský úrad, žalobcovi oznámil výsledok opätovného prešetrovania postupu OBÚ v Banskej Bystrici v konaní o prevod dobývacieho priestoru (ďalej len „DP“) Pinciná na inú organizáciu, pretože naše oznámenie č. 1352-2523/2008 z 18. 11. 2008 o vybavení sťažnosti bolo zrušené rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 1 S 8/2009-239 z 08. 07. 2010 a vybavenie sťažnosti žalobcu zo 06. 10. 2008 sa dostalo do štádia, že táto nebola vybavená, teda bolo potrebné ju prešetriť a vybaviť.

S týmto postupom sa stotožnil aj Najvyšší súd SR v uznesení sp. zn. 6Sžp/14/2012, 6Sžp/18-20/2013 z 19. júna 2013, keď na str. 18 v druhom odseku uviedol cit.: „Na základe rozsudku Krajského súdu v Bratislave č.k. 1S 8/2009-239 z 08.07.2010, proti ktorému účastníci konania odvolanie nepodali, sa vec dostala do štádia, v ktorom bolo potrebné rozhodnúť o sťažnosti žalobcu podanej podľa § 27a ods. 10 banského zákona.“

Aj keď rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 1 S8/2009-239 z 08.07.2010 bolo zrušené aj oznámenie OBÚ v Banskej Bystrici č. 678-2826/2008 z 29. 09. 2008, ktorým žalobcovi oznámil, že jeho návrh vo výberovom konaní o prevod DP Pinciná na inú organizáciu neuspel, nie rozhodnutie, ako to tvrdí súd prvého stupňa, po zrušení oznámenia č. 1352-2523/2008 z 18.11.2008 o vybavení sťažnosti Hlavný banský úrad opätovne nepreskúmaval oznámenie OBÚ v Banskej Bystrici č. 678-2826/2008 z 29.09.2008, ale opätovne prešetroval postup OBÚ v Banskej Bystrici v konaní o prevod DP Pinciná na inú organizáciu, ktorého výsledok oznámil žalobcovi oznámením č. 184-2137/2010 z 27.10.2010 o vybavení sťažnosti.

Oznámenie OBÚ v Banskej Bystrici č. 678-2826/2008 z 29.9.2008 bolo rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 1 S 8/2009-239 z 08.07.2010 zrušené z procesných dôvodov, teda Krajský súd v Bratislave sa nezaoberal vecnou stránkou žaloby a nevyriešil právnu otázku či ide len o administratívny akt alebo o rozhodnutie, ktorým sú priamo dotknuté práva fyzických alebo právnických osôb, ktoré by mohli byť predmetom súdneho prieskumu.

Sťažnosť žalobcu zo 6.10.2008 nesmerovala proti oznámeniu OBÚ v Banskej Bystrici č. 678-2826/2008 z 29.9.2008, ale proti postupu OBÚ v Banskej Bystrici v konaní o prevod DP Pinciná na inú organizáciu. Je to zrejmé aj z ustanovenia § 27a ods. 10 veta prvá zákona č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „banský zákon“) cit.: „, Proti postupu obvodného banského úradu v konaní o prevod dobývacieho priestoru na inú organizáciu môžu účastníci výberového konania podať sťažnosť na Hlavný banský úrad do 15 dní odo dňa doručenia oznámenia obvodného banského úradu, že ich návrhy na prevod dobývacieho priestoru neboli vo výberovom konaní úspešné.“

Pokiaľ Krajský súd v Bratislave v Uznesení sp. zn. 4S 334/2010-212, 4S 4/2012, 4S 5/2012, 4S 6/2012

z 20.04.2012 tvrdí, že predmetom súdneho prieskumu môže byť rozhodnutie správneho orgánu, ktorým sú priamo dotknuté práva fyzických alebo právnických osôb a oznámenie o tom, že žalobca neuspel vo výberovom konaní, takýmto rozhodnutím nie je a preto nemôže byť predmetom súdneho prieskumu podľa V. časti O.s.p., v cit. rozsudku uvádza, že bolo zrušené rozhodnutie.

Žalovaný v 1. rade poukázal, že vyššie uvedený názor Krajského súdu v Bratislave, že napadnuté akty žalovaných správnych orgánov nie sú rozhodnutiami, ktoré by boli spôsobilé súdneho prieskumu, nespochybnil ani Najvyšší súd Slovenskej republiky v Uznesení sp. zn. 6Sžp/14/2012, 6Sžp/18-20/2013 z 19. júna 2013, ktorým Krajskému súdu v Bratislave uložil vyriešiť len právnu otázku, či „Oznámenie žalovaného o vybavení sťažnosti“, vzhľadom na špecifickú situáciu v posudzovanej veci, danú tým, že sťažnosť žalobcu bola podaná v súlade s ust. § 27a ods. 10 banského zákona, možno považovať za rozhodnutie správneho orgánu podliehajúce súdnemu prieskumu, resp. či boli splnené v predmetnej veci zákonne podmienky, za existencie ktorých možno konanie zastaviť.

Podľa § 226 O.s.p. cit.: „Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je súd prvého stupňa viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.“

Domnieval sa, že súd prvého stupňa úlohu, uloženú mu Najvyšším súdom Slovenskej republiky vyriešil, keď v treťom odseku na str. 17 cit. rozsudku uviedol cit.: „Je nepochybné, že v prípade ak boli splnené podmienky na začatie výberového konania o prevode dobývacieho priestoru na inú organizáciu, čo z obsahu spisu nie je zrejmé (nebolo vykonané šetrenie ohľadom realizácie dobývania priestoru žalobcom), nemohol sa žalobca stať účastníkom výberového konania, nemohol by byť jeho návrh hodnotený v tomto konaní a správneho orgánu nevyplynula povinnosť informovať ho o úspešnom uchádzačovi. Ak nastala skutočnosť smerujúca k zániku oprávnenia žalobcu podľa § 27 ods. 13 banského zákona, nemohol sa stať žalobca účastníkom konania o prevod dobývacieho priestoru na inú organizáciu a správny orgán musel jeho návrh vylúčiť z výberového konania. Takéto postavenie by mu neumožnilo podať sťažnosť podľa § 27a ods. 10 banského zákona voči úkonom správnych orgánov, ktorými boli dotknuté jeho práva vyplývajúce z príslušných právnych predpisov a podliehajúce aj súdnemu prieskumu.“

Z uvedeného názoru vyplýva jednoznačný záver, že oznámenie o vybavení sťažnosti, podľa § 27a ods. 10 banského zákona, ktorú môže podať len účastník výberového konania, sa v žiadnom prípade nemôže týkať práv organizácie, ktorá svojou nečinnosťou prišla o oprávnenie na dobývanie výhradného ložiska, ktorá nemôže byť účastníkom výberového konania o určenie DP inej organizácii.

Tým podľa jeho názoru súd prvého stupňa vyriešil právnu otázku uloženú mu Najvyšším súdom Slovenskej republiky, že ani oznámenie o vybavení sťažnosti podanej žalobcom podľa § 27a ods. 10 banského zákona nemôže byť rozhodnutím, ktorým sú priamo dotknuté práva žalobcu, ktoré by mohlo byť predmetom súdneho prieskumu a teda sú splnené v predmetnej veci zákonné podmienky, za existencie ktorých možno konanie zastaviť.

Z odcitovaného názoru súdu prvého stupňa namietal správnosť jeho záverov, že z obsahu spisu nie je zrejmé (nebolo vykonané šetrenie ohľadom realizácie dobývania priestoru žalobcom), či boli splnené podmienky na začatie výberového konania o prevode dobývacieho priestoru na inú organizáciu.

Na str. 16 cit. rozsudku súd prvého stupňa uviedol, cit.:

„Je však na základe vyššie uvedených skutočností zrejmé, že k termínu začatia konania o určení dobývacieho priestoru na inú organizáciu uplynula lehota 3 roky od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o určení dobývacieho priestoru Pinciná pre žalobcu.

Zo spisového materiálu vyplýva, že Obvodný banský úrad v Bratislave vydal dňa 15. 10.1996 rozhodnutie, ktorým bolo žalobcovi vydané banské oprávnenie, ako aj otvárka, príprava a dobývanie výhradných ložísk podľa § 2 písm. b/, c/, d/ e/, g/, § 3 písm. a/ zákona č. 51/1988 o banskej činnosti a o štátnej banskej správe v znení neskorších predpisov.

V spise sa nenachádza žiadna dokumentácia, dôkaz preukazujúci, či žalobca začal alebo nezačal vykonávať práce bezprostredne smerujúce k dobývaniu samotných bituminóznych hornín v zmysle oprávnenia. Určenie dobývacieho priestoru inej organizácii, resp. jeho zrušenie bolo podľa banského zákona namieste vtedy, ak po dôkladnom prieskume vykonanom správnym orgánom vyšla najavo skutočnosť, že organizácia, ktorá má určený dobývací priestor v dobývacom priestore nevykonáva žiadnu činnosť, tento skutočne nevyužíva, nevykonáva bezdôvodne žiadne práce smerujúce k dobývaniu ložiska, prípadne sa správa špekulatívne.“

Z citovaného textu odôvodnenia je podľa jeho názoru jednoznačne zrejmé, že zo strany súdu prvého stupňa došlo k nesprávnemu vyvodu skutkového zistenia z predložených administratívnych spisov a nesprávnemu právnemu posúdeniu veci.

Rozhodnutie OBÚ v Bratislave z 15.10.1996 nie je rozhodnutím, na základe ktorého by žalobca mohol dobývať výhradné ložisko v DP Pinciná a nebolo ním žalobcovi vydané banské oprávnenie, ako aj otvárka, príprava a dobývanie výhradných ložísk, ako to nesprávne posúdil súd prvého stupňa.

Banské oprávnenie /§ 4a zákona SNR č. 51/1988 Zb. o banskej činnosti, výbušnách a o štátnej banskej správe v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon SNR č. 51/1988 Zb.“) / vydáva organizácii obvodný banský úrad miestne príslušný podľa sídla organizácie, teda v prípade žalobcu OBÚ v Bratislave. Ako je zrejmé z tvrdení žalobcu v žalobe zo 16.01. 2009, banské oprávnenie mu OBÚ v Bratislave vydal rozhodnutím č. 1755/1996 z 15.10. 1996, ktoré bolo naposledy zmenené rozhodnutím č. 636-2817/2007 z 23.11.2007.

Rozhodnutím č. 1755/1996 z 15.10.1996 OBÚ v Bratislave vydal žalobcovi banské oprávnenie, okrem iných banských činností uvedených v § 2 zákona SNR č. 51/1988 Zb. aj na banskú činnosť otvárka, príprava a dobývanie výhradných ložísk, uvedenú v § 2 písm. b/ zákona SNR č. 51/1988 Zb.

Banské oprávnenie je vlastne len oprávnenie na podnikanie v oblasti banskej činnosti, resp. činnosti vykonávanej banským spôsobom, na ktorý je v zmysle § 4a ods. 1 zákona SNR č. 51/1988 Zb. banské oprávnenie potrebné a bez ktorého tieto činnosti nie je možné vykonávať. Banské oprávnenie je obdobou živnostenského oprávnenia podľa živnostenského zákona.

Ak má žalobca v banskom oprávnení uvedené, že je oprávnený vykonávať otváрку, prípravu a dobývanie výhradných ložísk podľa § 2 písm. b/ zákona SNR č. 51/1988 Zb. neznamená to, že už môže dobývať výhradné ložisko. Znamená to len toľko, že má zodpovedného vedúceho zamestnanca s odbornou spôsobilosťou na banskú činnosť podľa § 2 písm. b/ zákona SNR č. 51/1988 Zb., určeného organizáciou na zaistenie odborného a bezpečného riadenia tejto banskej činnosti. Samotné dobývanie výhradného ložiska v určenom DP môže organizácia začať až po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia obvodného banského úradu o povolení banskej činnosti - otvárka, príprava a dobývanie výhradného ložiska.

Podľa § 10 ods. 1 zákona SNR č. 51/1988 Zb. cit.: „Otvárku, prípravu a dobývanie výhradných ložísk povoľuje obvodný banský úrad. So žiadosťou o povolenie predkladá organizácia plán otvárk, prípravy a dobývania a predpísanú dokumentáciu.“

Podľa § 17 ods. 6 zákona SNR č. 51/1988 Zb. cit.: „Bez povolenia obvodného banského úradu sa banská činnosť nesmie vykonávať.“

Miestne príslušným na povolenie banskej činnosti je obvodný banský úrad, v obvode pôsobnosti ktorého je miesto vykonávania tejto činnosti. Pre povolenie dobývania výhradného ložiska v DP Pinciná je teda príslušný OBÚ v Banskej Bystrici.

K tomu, aby obvodný banský úrad mohol organizácii povoliť dobývať výhradné ložisko v určenom DP musí organizácia mať:

1. Banské oprávnenie na vykonávanie banskej činnosti - otvárk, prípravy a dobývania výhradného ložiska /§ 4a ods. 1 zákona SNR č. 51/1988 Zb./

Žalobcovi bolo banské oprávnenie vydané rozhodnutím OBÚ v Bratislave č. 1755/1996 z 15. 10. 1996, naposledy zmenené rozhodnutím č. 636-2817/2007 z 23. 11. 2007.

2. Oprávnenie na dobývanie výhradného ložiska, ktoré možno získať určením DP /§ 24 ods. 1 banského zákona/ ale aj zmluvným prevodom DP /§ 27 ods. 7 banského zákona/ alebo prevodom DP pri nečinnosti organizácie /§ 27a banského zákona/. Žalobca oprávnenie na dobývanie výhradného ložiska v DP Pinciná získal nadobudnutím právoplatnosti rozhodnutia OBÚ v Banskej Bystrici č. 1852/465/Bu-Oz/1998 z 21. 12. 2001 o určení DP Pinciná dňa 28.07.2003.

3. Podanú kvalifikovanú žiadosť o povolenie banskej činnosti /§ 17 ods. 1 zákona SNR č. 51/1988 Zb./. Trval na tom, že do dňa začatia konania OBÚ v Banskej Bystrici o určení DP Pinciná inej organizácii žalobca nepodal žiadosť o povolenie banskej činnosti otvárka, príprava a dobývanie výhradného ložiska v DP Pinciná miestne príslušnému OBÚ v Banskej Bystrici.

Z vyššie uvedených skutočností, ktoré musia byť OBÚ v Banskej Bystrici známe z jeho úradnej činnosti je jednoznačne zrejmé, že žalobca v žiadnom prípade nemohol začať vykonávať práce bezprostredne

smerujúce k dobývaniu samotných bituminóznych hornín v DP Pinciná a už vôbec nemohol začať dobývať výhradné ložisko v DP Pinciná, ak ani nepodal žiadosť o povolenie banskej činnosti.

Podľa § 34 ods. 6 správneho poriadku cit.: „Skutočnosti všeobecne známe alebo známe správnomu orgánu z úradnej činnosti netreba dokazovať.“

Žalovaný v 1. rade v tejto súvislosti považoval za potrebné uviesť, že v tomto prípade samotná skutočnosť, že žalobca nepodal ani len žiadosť o povolenie banskej činnosti podľa § 10 ods. 1 zákona SNR č. 51/1988 Zb. je postačujúca na záver o tom, že žalobca nezačal dobývať výhradné ložisko v DP Pinciná v lehote troch rokov od získania oprávnenia na dobývanie tohto výhradného ložiska, ani v tejto lehote nezačal vykonávať práce bezprostredne smerujúce k dobývaniu tohto výhradného ložiska, pretože takú činnosť vykonávať bez povolenia nesmie. To všetko odhliadnuc od skutočnosti, že žiadne ustanovenie platných banských predpisov neukladá OBÚ konať tak, ako uvádza súd prvého stupňa v citovanej časti odôvodnenia, teda dôkladným prieskumom zisťovať, či organizácia, ktorá má určený DP v ňom nevykonáva žiadnu činnosť, tento skutočne nevyužíva, nevykonáva bezdôvodne žiadne práce smerujúce k dobývaniu ložiska, prípadne sa správa špekulatívne.

Poukázal na čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého cit.: „Štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.“

Ak by OBÚ v Banskej Bystrici konal tak, ako uvádza Krajský súd v citovanej časti odôvodnenia, konal by jednoznačne nad rozsah banského zákona.

Na základe vyššie uvedených skutočností žalovaný v 1. rade navrhol rozsudok Krajského súdu v Bratislave zrušiť a konanie zastaviť, alebo ak to nebude možné z procesných dôvodov, rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Účastník Slovenská ťažobná spoločnosť, spol. s r.o. (ďalej len účastník) sa vo svojom odvolaní stotožnil s dôvodmi odvolania žalovaných v 1. a 2. rade (odvolanie podal iba žalovaný v 1. rade, keďže ho žalovaný v 2. rade nespľnomocnil). V odvolaní okrem iného uviedol:

Súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§205 ods. 2 písm. d/ O.s.p.). Rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§205 ods. 2 písm. f/ O.s.p.). Súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav (§205 ods. 2 písm. a/ v spojení s ust. § 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p.).

Súd dospel k zisteniu, že „Zo spisového materiálu vyplýva, že Obvodný banský úrad v Bratislave vydal dňa 15.10.1996 rozhodnutie, ktorým bolo žalobcovi vydané banské oprávnenie, ako aj otvárka, príprava a dobývanie výhradných ložísk podľa § 2 písm. b/, c/, d/, e/, g/, § 3 písm. a/ zákona č. 51/1988 o banskej činnosti a o štátnej banskej správe v znení neskorších predpisov.“ Účastník zastáva názor, že uvedené tvrdenie je problematické a je pravdivé len do tej miery, že týmto rozhodnutím bola udelená žalobcovi licencia - povolenie na banskú činnosť v rozsahu udeleného banského oprávnenia č. 1755/1996 zo dňa 15.10.1996, čo vyplýva aj z obchodného registra žalobcu. Konštatovanie súdu prvého stupňa uvedeného tvrdenia o tom, že „aj otvárka, príprava a dobývanie výhradných ložísk“, však vyznieva zmätočne a nie je možné z neho vyvodiť, že žalobca vôbec vykonal nejaký úkon, ktorý by smeroval k povoleniu otvárk, hoci toto konštatovanie súdu to naznačuje. V danom prípade ide o rozhodnutie podľa § 4a zákona č. 51/1988 Zb. v znení neskorších predpisov. Podľa ust. § 10 ods. 1 zákona č. 51/1988 Zb. v znení účinnom do 31.10.2004 „Otvárku, prípravu a dobývanie výhradných ložísk 7) povoľuje obvodný banský úrad. So žiadosťou o povolenie predkladá organizácia plán otvárk, prípravy a dobývania a predpísanú dokumentáciu. Bez povolenia obvodného banského úradu sa otvárka, príprava a dobývanie výhradných ložísk nesmú začať.“ Podľa ust. § 10 ods. 1 zákona č. 51/1988 Zb. v znení účinnom do 31.12.2007, ako aj v súčasnom znení „Otvárku, prípravu a dobývanie výhradných ložísk 7) povoľuje obvodný banský úrad. So žiadosťou o povolenie predkladá organizácia plán otvárk, prípravy a dobývania a predpísanú dokumentáciu.“ Účastník preto uvádza, že nie je možné vyvodiť záver, že by niekedy žalobca požiadal o povolenie na otvárku, prípravu a dobývanie výhradného ložiska podľa § 10 ods. 1 zákona č. 51/1988 Zb. v znení neskorších predpisov. Následne, ak žalobca nikdy o

takéto povolenie do začatia konania o prevod dobývacieho priestoru Pinciná na inú organizáciu nepožiadaval, hoci mohol a mal, jediný možný záver, ktorý je možné vyvodiť z tejto skutočnosti je, že nevykonával žiadnu činnosť, pretože ju jednoducho vykonávať nemohol a navyše to žalobca nikdy, nikde ani netvrdil. Táto skutočnosť ani nebola nikdy sporná a ani z administratívnych spisov predložených žalovanými v 1. a 2. rade nevyplýva opak.

Uviedol že, táto skutočnosť vyplýva aj z vlastných vyjadrení žalobcu obsiahnutého v odvolaní zo dňa 11.05.2012 proti uzneseniu súdu prvého stupňa v tejto veci z 20.04.2012, keď odkazuje priamo na žalobu zo dňa 16.01.2009, ktorú považuje za neoddeliteľnú súčasť svojej žaloby zo dňa 22.11.2010 v tejto veci.

Podľa ust. § 246c ods. 1 prvá veta pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti, sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona. Podľa ust. § 120 ods. 3 O.s.p. ak nejde o veci uvedené v odseku 2, súd si môže osvojiť skutkové zistenia založené na zhodnom tvrdení účastníkov.

V danom prípade preto podľa názoru účastníka nebolo možné dospieť k záveru, že nie je možné zistiť z administratívnych spisov, či boli splnené podmienky na začatie konania o prevod dobývacieho priestoru Pinciná na inú organizáciu, nakoľko uvedenému nesvedčí ani obsah administratívnych spisov predložených v konaní zo strany žalovaných v 1. a 2. rade, ktoré naopak svojím obsahom preukazujú opak a ani zhodné tvrdenia účastníkov v konaní.

S ohľadom na vyššie uvedené účastník zastával názor, že súd prvého stupňa vyvodil na základe vykonaných dôkazov nesprávny záver v otázke, že v konaní nebolo možné vzhľadom na uvedené nedostatočné skutkové zistenie určiť, či boli splnené podmienky na začatie konania o prevod dobývacieho priestoru Pinciná na inú organizáciu, z čoho vyplýva určenie okruhu účastníkov výberového konania a tým aj vylúčenie žalobcu z tohto okruhu, nebolo možné ustáliť, či žalobca bol oprávneným subjektom na podanie sťažnosti voči postupu Obvodného banského úradu v konaní o prevod dobývacieho priestoru na inú organizáciu Hlavnému banskému úradu podľa § 27a ods. 10 banského zákona. Podľa názoru účastníka je zrejmé, že skutkové zistenia žalovaného v 1. a 2. rade vyplývajúce z predložených administratívnych spisov boli dostatočné na to, aby vyvodili záver, že boli splnené podmienky na začatie konania o prevod dobývacieho priestoru Pinciná na inú organizáciu, z čoho následne vyplynul okruh účastníkov výberového konania a tým aj vylúčenie žalobcu z tohto okruhu. Účastník zastáva názor, že celkovo úvahy súdu prvého stupňa sú založené na nesprávnych skutkových zisteniach a právnych záveroch vyvođených z predložených administratívnych spisov a teda poznačené vadou, ktorá mala vplyv na celkový záver o nezákonnosti napadnutých oznámení žalovaných v 1. a 2. rade.

Hoci účastník zastáva názor, že odôvodnenie rozsudku súdu prvého stupňa by bolo konzistentné a úvahy, ktoré viedli súd k jeho rozhodnutiu logické a na seba nadväzujúce, ak by boli skutočnosti vyvođené z obsahu administratívnych spisov vo všetkých otázkach správne, v jednej otázke predsa len účastník nemôže nenamietnuť, že súd prvého stupňa podľa jeho názoru opomenul vo svojich úvahách po právnej stránke zobrať do úvahy ust. § 10 zákona č. 51/1981 Zb. v znení neskorších predpisov a postupnosť krokov, ktoré je potrebné uskutočniť, aby vôbec nejaká banská činnosť zo strany žalobcu mohla byť vykonávaná. Práve skutočnosť, že žalobca nikdy nepostupoval tak, že by bol podal žiadosť podľa §10 ods. 1 cit. zákona znamená, že nemohol vykonávať ani žiadnu činnosť, ktorá je predpokladaná v ust. §27 ods. 13 zákona č. 44/1988 Zb. v znení neskorších predpisov, čo je podmienka postupu žalovaného v 1. rade podľa § 27a cit. zákona. Skutočnosť, že žalovaný nesmel vykonávať žiadnu banskú činnosť je zrejmalá z ust. § 17 ods. 6 zákona č. 51/1988 Zb. v znení neskorších predpisov. Účastník sa domnieval, že súd prvého stupňa pri posúdení obsahu administratívnych spisov, aj z hľadiska vyššie cit. ustanovení po správnom nemal dospieť k záveru, že nie je možné posúdiť splnenie podmienok na prevod dobývacieho priestoru na inú organizáciu, ale naopak, mal dospieť k záveru, že podmienky na prevod dobývacieho priestoru na inú organizáciu v dôsledku nečinnosti žalovaného boli splnené. Z tohto pohľadu potom pri ďalších úvahách súdu prvého stupňa logicky mal dospieť aj k záverom, že sťažnosti žalovaného boli vybavené žalovanými v 1. a 2. rade riadne a v súlade s platným právnym poriadkom, nakoľko z vecného hľadiska nebol nikdy žalobca inou organizáciou a teda ďalší postup žalovaného v 1. alebo v 2. rade nemohol zasiahnuť do jeho práv a povinností, keďže naňho nikdy nemohol byť dobývací priestor prevedený a teda ani sťažnosti proti rozhodnutiam žalovaných v 1. a 2. rade nemohli byť sťažnosťami osoby, ktorej práva mohli byť takýmto postupom dotknuté.

Zo spisu, ako aj z priložených administratívnych spisov tak potom vyplýva, že žalobca žiadal o preskúmanie zákonnosti písomných oznámení žalovaných v 1. a 2. rade o vybavení jeho sťažnosti. Tieto písomnosti však za daných skutkových okolností nie je možné považovať za rozhodnutia, ktoré možno preskúmať v správnom súdnictve, lebo nemajú za následok vznik, zmenu alebo zánik právneho vzťahu, ani nimi nemohli byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti žalobcu priamo dotknuté. Účastník zastáva názor, že súd prvého stupňa preto mal postupom podľa ust. § 250d ods. 3 O.s.p. konanie zastaviť.

Účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom (§205 ods. 2 písm. a/ v spojení s ust. § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p.).

Hoci sa súd prvého stupňa pomerne jednoznačne vysporiadal s otázkou odňatia práva účastníkovi konať pred súdom a hoci vyslovil, že vyjadrenie žalobcu, doručené v lehote kratšej ako 5 dní pred dňom pojednávania nemalo vplyv na jeho rozhodnutie, namietal účastník z procesnej opatrnosti porušenie práva na spravodlivé súdne konanie, práve z dôvodu, že vyjadrenie žalobcu mu bolo doručené v lehote kratšej ako 5 dní pred pojednávaním a z tohto dôvodu mu nebola zachovaná primeraná lehota na prípravu, s ktorým je spojené aj jeho právo náležite argumentovať proti dôvodom žalôb žalobcu.

Vzhľadom na vyššie uvedené navrhol, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa zrušil podľa § 250d ods. 3 O.s.p. alebo rozsudok zrušil a vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

K podaným odvolaniam sa písomne vyjadril žalobca. Vo vyjadrení žalobca okrem iného uviedol :

Podané odvolania sú neopodstatnené. Výrok rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým boli zrušené napadnuté rozhodnutia žalovaných, je správny. Domnieval sa však ale, že výrok je správny z iných dôvodov, než aké uviedol súd prvého stupňa v odôvodnení.

Základné pochybenie žalovaného spočíva v tom, že :

1) voči žalobcovi aplikoval § 27a ods. 13, písm. a/ banského zákona v priamom a zjavnom rozpore s jeho znením;

2) voči žalobcovi aplikoval § 27a ods. 13, písm. a/ banského zákona aplikoval retroaktívne bez akéhokoľvek právneho základu (každú retroaktivitu musí zákonodarcu upraviť písomne).

Mal za to, že takáto aplikácia právneho predpisu, akú v danom prípade zvolil žalovaný, je v právnom štáte neakceptovateľná.

Podstata veci podľa žalobcu spočíva v tom, že Obvodný banský úrad v Banskej Bystrici dospel (k nesprávnemu) záveru o tom, že žalobcovi zaniklo oprávnenie na dobývanie výhradného ložiska v dobývacom priestore Pinciná a v dôsledku toho začal konanie o prevod dobývacieho priestoru Pinciná na inú organizáciu. Napadnuté rozhodnutia správnych orgánov nadväzujú na (nesprávne) presvedčenie správnych orgánov o tom, že žalobcovi zaniklo oprávnenie na dobývanie výhradného ložiska v dobývacom priestore Pinciná. Toto je podstata (príčina) sporu.

Považoval za dôležité uviesť, že právna otázka, či žalobcovi zaniklo oprávnenie žalobcu na dobývanie výhradného ložiska v dobývacom priestore Pinciná alebo nie, je v spore absolútne podstatná a kľúčová. Inými slovami povedané, ak sa celý postup správny orgánov odvíja od nesprávneho presvedčenia o (údajnom) zániku oprávnenia na dobývanie výhradného ložiska k určitému dňu, ktorý názor je v rozpore so zákonom, nemôže byť zákonný ani celý ďalší proces vedený banským úradom vo veci pridelenia dobývacieho priestoru Pinciná, ktorého výsledkom sú aj druhou žalobou napadnuté rozhodnutia. Ešte inak povedané, samotný (pra)základ, z ktorého napadnuté rozhodnutia vychádzajú je nezákonný, a preto nemôžu byť zákonné ani akékoľvek ďalšie (následné) rozhodnutia z tohto (pra)základu vychádzajúce.

Základ napadnutých rozhodnutí spočívajúci v tom, že údajne došlo k zániku oprávnenia na dobývanie výhradného ložiska v dobývacom priestore Pinciná, je výsledkom takej interpretácie a aplikácie zákona, ktorá je v rozpore so zákazom retroaktivity.

Správny orgán oznámil žalobcovi, že došlo k zániku jeho oprávnenia na dobývanie/ výhradného ložiska v dobývacom priestore Pinciná podľa § 27 ods. 13 písm. a) zákona č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „banský zákon“) z dôvodu, že žalobca nezačal dobývať výhradné ložisko v lehote 3 rokov.

Žalobca nadobudol právo na exploatáciu dobývacieho priestoru Gemerská Poloma na základe rozhodnutia Obvodného banského úradu v Banskej Bystrici č. 1852/465/Bu-Oz zo dňa 21.12.2001 o určení dobývacieho priestoru Pinciná.

V tom čase neexistovalo účinné ustanovenie zákona, ktoré by podmieňovalo existenciu určenia dobývacieho priestoru v prospech určitej osoby (organizácie) začatím dobývania v určitom čase.

Správny orgán oznámil žalobcovi zánik oprávnenia na dobývanie výhradného ložiska aplikujúc § 27 ods. 13, písm. a/ zákona č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) v znení zákona č. 219/2007 Z.z., ktorý nadobudol účinnosť dňa 01.06.2007.

V danom prípade prechodné ustanovenia zákona č. 219/2007 Z.z. v žiadnom prípade neimplikovali, že by sa citované ustanovenie malo aplikovať aj na právne vzťahy týkajúce sa určenia dobývacieho priestoru, konanie ohľadne ktorého začalo a skončilo pred nadobudnutím jeho účinnosti. Práve naopak, podľa § 43a zákona č. 219/2007 Z.z. (Prechodné ustanovenie účinné od 1. júna 2007) konania začaté pred účinnosťou tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

V danom prípade došlo k aplikácii § 27 ods. 13 banského zákona vo vzťahu k právnej situácii žalobcu, ktorá vznikla pred nadobudnutím účinnosti citovaného ustanovenia. Je teda zrejmé, že ustanovenie § 27 ods. 12 banského zákona bolo aplikované retroaktívne pričom otázkou je či je takáto retroaktívna aplikácia prípustná alebo nie.

Judikatúra Ústavného súdu SR vychádza z princípu, že k definujúcim znakom právneho štátu platí aj zákaz retroaktivity právnych noriem, ktorý je významnou demokratickou zárukou ochrany práv občanov a právnej istoty (nález Ústavného súdu SR sp. zn. PL. ÚS 16/95). V podmienkach demokratického štátu, kde vládnu zákony a nie subjektívne predstavy ľudí a z požiadavky právnej istoty jednoznačne vyplýva záver, že právny predpis, resp. jeho ustanovenia pôsobia iba do budúcnosti, a nie do minulosti (nález Ústavného súdu SR sp. zn. PL. ÚS 36/95).

Z uvedeného vyplýva, že retroaktivita (akákoľvek), je v právnom poriadku zásadne nežiadúcim javom. Pravá retroaktivita sa jednoznačne odmieta, nepravá retroaktivita je za určitých okolností prípustná (DRGONEC, J. :Ústava Slovenskej republiky, Komentár, 2. vydanie, str. 79). Vždy však platí, že každý prípad retroaktivity musí byť upravený *expressis verbis* a musí ísť o výnimočný prípad. „Od zásady zákazu retroaktivity vo vzťahu k základným právam a slobodám je možné odchyliť sa celkom výnimočne, a to výslovným pozitívnym (intertemporálnym) ustanovením“ (nález Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 238/04). Súčasne platí aj to, že „z pohľadu tzv. pravej, tak aj nepravej retroaktivity právnych noriem je podstatnou otázkou ochrany nadobudnutých práv, ktoré by preto neskoršia právna úprava už nemala rušiť, prípadne zhoršovať, ale (a „pro futuro“) len zlepšovať“ (nález Ústavného súdu SR sp. zn. PL. ÚS 38/1999).

Z uvedeného vyplýva, že základným predpokladom retroaktívnej aplikácie neskoršieho právneho predpisu, resp. jeho ustanovenia, je výslovná (explicitná) právna úprava, ktorá to predpokladá. A taká neexistovala. Ako bolo uvedené vyššie, ustanovenie § 27 ods. 13 banského zákona bolo aplikované retroaktívne bez toho, aby na takúto aplikáciu existoval zákonný (a nakoniec aj ústavný) podklad. Ustanovenie § 43a zákona č. 219/2007 Z.z. (Prechodné ustanovenie účinné od 1. júna 2007) naopak stanovovalo, že konania začaté pred účinnosťou tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov. Už len z uvedeného dôvodu, ergo z dôvodu absencie výslovnej právnej úpravy, sú preto rozhodnutia orgánov štátnej banskej správy v rozpore s čl. 1 ods. 1 Ústavy SR (právny štát), a preto aj nezákonné (argumentum a maiori ad minus).

Druhým dôvodom ústavne neakceptovateľného výkladu je skutočnosť, že dôvodom, pre ktorý je na princíp zákazu retroaktivity kladený taký dôraz, je právna istota, verejný záujem na dôvere v právo, resp. to, že spoľahlivosť právneho poriadku v určitom čase, zabezpečuje predvídateľnosť právnych následkov správania sa každého jednotlivca a tým aj jeho vlastnú zodpovednosť za vedenie (budovanie) vlastného života. Inými slovami povedané fyzické a právnické osoby majú subjektívne právo na taký stupeň

právnej istoty, aby mohli zodpovedne predvídať právne dôsledky svojho správania, ergo aby mali možnosť prispôbiť svoje konanie právnemu poriadku. To nie je možné za situácie, kedy sú fyzické a právnické osoby konfrontované s takým uplatnením určitého ustanovenia právneho predpisu, ktoré zavádza retroaktivitu, ktorým výkladom inými slovami dochádza k zmene pravidiel hry.

V čase, keď žalobca podával žiadosť o určenie dobývacieho priestoru a ani v čase, keď bolo vydané rozhodnutie o určení dobývacieho priestoru, neexistoval žiadny všeobecne záväzný právny predpis, ktorý by spájal zánik oprávnenia na dobývanie s nezačatím dobývania v určitej lehote. Preto je vylúčené, aby takáto podmienka bola aplikovaná spätne na konanie, ktoré bolo začaté (a v rámci ktorého bolo vydané rozhodnutie o určení dobývacieho priestoru) za iného právneho stavu.

Správny orgán navyše aplikoval podmienku podľa § 24 ods. 13, písm. a/ banského zákona v zjavnom rozpore s textom zákonného ustanovenia. Toto ustanovenie totiž predpokladá ako východiskový časový údaj, údaj o začatí dobývania uvedený žiadateľom v konaní o určenie dobývacieho priestoru. Správny orgán však zjavne z tohto údaju nevychádzal a ani vychádzať nemohol, pretože by oprávnenie žalobcu zaniklo ešte skôr, ako bolo o tom vydané rozhodnutie. Totiž v návrhu žalobcu na určenie dobývacieho priestoru bol uvedený rok 1996 ako dátum začatia dobývania, oprávnenie by teda podľa § 24 ods. 13, písm. a/ banského zákona zaniklo v roku 1999, teda skôr, ako rozhodnutie o jeho udelení bolo vydané (21.12.2001) nadobudlo právoplatnosť (28.07.2003). I uvedené jasne svedčí o tom, že zákonodarca jednoducho nepočítal s tým, že § 24 ods. 13, písm. a/ banského zákona zavedený zákonom č. 219/2007 Z.z. sa má aplikovať spätne na konania, ktoré začali pred jeho nadobudnutím.

Aby žalovaný mohol (zo svojho subjektívneho pohľadu) aplikovať § 24 ods. 13, písm. a/ banského zákona, musel si ho jednoducho pre svoju potrebu preformulovať a úplne svojvoľným spôsobom v ňom „nájsť“ to, čo v ňom nie je. Teda začať počítať 3 ročnú lehotu od okamihu nadobudnutia účinnosti zákona č. 219/2007 Z.z., na čo ale v zákone nie je absolútne žiadna opora. A to je v rozpore s ústavnými princípmi : „ Ústava a zákon sa má aplikovať v praxi tak, ako je formulovaný text príslušných ustanovení na prípad sa vzťahujúci, a nie ho svojvoľne skracovať, vynechávať časti textu a prispôbovať si účelovo text pre vlastnú potrebu" (nález Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 48/97).

Je teda zrejmé, že v právom štáte je neprípustné, aby o tom, či bude určitý právny predpis aplikovaný retroaktívne, rozhodoval orgán verejnej správy alebo súd, ale musí tak ustanoviť zákonom zákonodarca. To okrem princípu právnej istoty vyplýva aj z princípu trojdelenia štátnej moci.

O neprípustnej retroaktívnej aplikácii banského zákona nakoniec svedčí aj obsah vyjadrení žalovaného. Z jeho obsahu totiž vyplynulo, že keď banský úrad (podľa názoru žalovaného) konať mal a mohol, nekonal a oprávnenie k dobývaciemu priestoru žalobcovi nezrušil podľa § 27 ods. 12 banského zákona v znení účinnom od 01.01.2002 do 31.05.2007. Tým banský úrad stratil možnosť oprávnenie k dobývaciemu priestoru žalobcovi zrušiť. Zákonodarca naopak zjavne vychádzal z toho, že nová práva úprava sa nebude vzťahovať na minulé obdobie, v ktorých malo byť postupované, čo sa týka zrušenia oprávnenia k dobývaciemu priestoru, v inom právnom režime. Zákonodarca totiž v zákone č. 219/2007 Z.z. neupravil, že sa má vzťahovať aj na právne vzťahy vzniknuté počas predchádzajúceho právneho predpisu a naopak § 27 ods. 13 banského zákona je sformulovaný tak, že to priamo vylučuje, pretože v takom prípade by k zániku oprávnenia žalobcu došlo ešte pred nadobudnutím jeho účinnosti (začatie plynutia 3 ročnej lehoty odvodzuje od lehoty, ktorú uviedla organizácia v konaní o určenie dobývacieho priestoru). Ak žalovaný vychádzal z toho, že 3 ročná lehota na začatie dobývania začala údajne plynúť nadobudnutím účinnosti zákona č. 219/2007 Z.z., takáto interpretácia nemá absolútne žiadnu oporu v zákone, nemá žiadny zákonný podklad, ale len snahou obísť to, že banský úrad nekonal vtedy, keď mal a mohol (podľa názoru žalovaného). Nejde teda o nič iné, ako o snahu ospravedlniť arbitrárnosť a svojvôľu.

Zhrnúc vyššie uvedené, v danom prípade došlo k neprípustnej retroaktívnej aplikácii banského zákona, pretože :

(i) uplatnenie neskoršieho zákona na právne vzťahy, ktoré vznikli počas účinnosti

prechádzajúceho zákona (oprávnenie na dobývanie výhradného ložiska vydané do nadobudnutia účinnosti zákona), nebolo v zákone výslovne upravené, čo je základná ústavná podmienka;

(ii) ustanovenie § 27 ods. 13 banského zákona je sformulované tak, že priamo vylučuje, že sa má vzťahovať aj na právne vzťahy vzniknuté počas predchádzajúceho právneho predpisu;

(iii) porušuje princíp predvídateľnosti práva;

(iv) je dôsledkom toho, že banský úrad nekonal vtedy, keď konať mal a mohol (podľa názoru žalovaného), teda je dôsledkom zanedbania plnenia si povinností banským úradom.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.) preskúmal odvolaním napadnutý rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 250ja ods. 2 O.s.p., keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (§156 ods. 1 a 3 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 a § 211 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok je potrebné zmeniť (§ 220 O.s.p.).

Zmyslom a účelom platnej právnej úpravy správneho súdnictva je poskytovať efektívnu ochranu verejným subjektívnym právam fyzických a právnických osôb.

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánu verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú práva alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb, ako aj rozhodnutí, ktorými práva a právom chránené záujmy týchto osôb môžu byť priamo dotknuté (§ 244 ods. 1, 2 O.s.p.).

V súlade s uvedením sa preto Najvyšší súd Slovenskej republiky sústredil na podstatu sporu, ktorý predstavuje predmet konania.

Podstata sporu spočíva v tom, či boli splnené podmienky na začatie výberového konania o prevod dobývacieho priestoru na inú organizáciu a konkrétne, či bola splnená podmienka, že oprávnenie žalobcu na dobývanie výhradného ložiska v dobývacom priestore Pinciná zaniklo. Ak totiž oprávnenie žalobcu na dobývanie výhradného ložiska v dobývacom priestore Pinciná nezaniklo, nebola splnená podmienka pre začatie výberového konania o prevod dobývacieho priestoru na inú organizáciu a nemohlo dôjsť k prevodu oprávnenia na dobývanie výhradného ložiska v dobývacom priestore na inú organizáciu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky v tomto smere vychádzal predovšetkým z obsahu žaloby (žalobných bodov), keď podstatu námietok žalobcu predstavuje tvrdenie a argumentácia, že postup a rozhodnutia správnych orgánov sú nezákonné práve preto, že sú založené na (nesprávnom) presvedčení o tom, že oprávnenie na dobývanie výhradného ložiska v dobývacom priestore Pinciná žalobcovi zaniklo.

Z napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa vyplýva, že právna otázka spočívajúca v tom, či oprávnenie (žalobcu) na dobývanie výhradného ložiska v dobývacom priestore Pinciná zaniklo, je podstatná, preto je potrebné ju skúmať.

Rovnako v odvolaniach proti rozsudku súdu prvého stupňa žalovaný 1. a účastník tvrdia, že oprávnenie (žalobcu) na dobývanie výhradného ložiska v dobývacom priestore zaniklo.

Nebolo sporné, že správne orgány v danom prípade aplikovali § 27 ods. 13, písm. a/ zákona č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití rastlinného bohatstva (banský zákon) v znení zákona č. 219/2007 Z.z.; ktorý nadobudol účinnosť dňa 01.06.2007.

Relevantné ustanovenia § 27 banského zákona v znení účinnom od 01.06.2007 znejú :

(13) Organizácii, ktorej bol určený dobývací priestor alebo na ktorú bol dobývací priestor prevezený, zanikne oprávnenie na dobývanie výhradného ložiska v dobývacom priestore, ak

a) nezačala výhradné ložisko dobývať v lehote, ktorú uviedla v konaní o určenie dobývacieho priestoru, v zmluve o prevode dobývacieho priestoru alebo v návrhu na prevod dobývacieho priestoru v inej organizácii na základe výberového konania podľa § 27a,

b) dobývanie prerušila na dobu dlhšiu ako 3 roky, alebo nesplnila podmienky ku ktorým sa zaviazala v zmluve o prevode dobývacieho priestoru podľa ods. 7 alebo v návrhu do výberového konania o prevod dobývacieho priestoru inej organizácii na základe výberového konania podľa § 27a (ďalej len „nečinnosť organizácie“).

(14) Zánik oprávnenia na dobývanie výhradného ložiska podľa predchádzajúceho odseku obvodný banský úrad písomne oznámi organizácii.

(15) Lehoty podľa odseku 13 písm. a/ nesmú byť dlhšie ako 3 roky, ak ide o povrchové prevádzky, a 5 rokov, ak ide o podzemné prevádzky.

Žalobca namietal, že citované ustanovenia nebolo možné v danom prípade aplikovať, pretože by išlo o neprípustnú retroaktivitu, čo je v rozpore s princípom právnej istoty odvodením z princípu právneho štátu podľa článku 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Žalobca namietal aj to, že aplikácia § 27 ods. 13 banského zákona v znení účinnom od 01.06.2007 bola v rozpore s jeho znením.

Najvyšší súd Slovenskej republiky otázku správnosti a ústavnosti aplikácie § 27 ods. 13 banského zákona v znení účinnom od 01.06.2007 posúdil takto :

Podľa článku 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky Slovenská republika je zvrchovaný, demokratický a právny štát. Neviaže sa na nijakú ideológiu ani náboženstvo.

Podľa článku 144 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky sudcovia sú pri výkone svojej funkcie nezávislí a pri rozhodovaní sú viazaní ústavou, ústavným zákonom, medzinárodnou zmluvou podľa článku 7 ods. 2 a 5 a zákonom.

Podľa článku 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky výklad a uplatňovanie ústavných zákonov, zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s touto ústavou.

Z citovaných ustanovení článku 144 ods. 1 a článku 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky vyplýva, že súd je povinný vykladať a používať zákon tak, aby takýto výklad a použitie bolo v súlade s ústavným textom, so zmyslom a účelom jeho jednotlivých ustanovení (ústavnokonformný výklad).

V článku 1 ods. 1 prvá veta Ústavy Slovenskej republiky je explicitne vyjadrený princíp právneho štátu. Obsah princípu resp. princípov právneho štátu je možné vyvodzovať predovšetkým z judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky a z nej vyplýva, že obsahom princípu právneho štátu je princíp právnej istoty a z neho sa odvodzujú okrem iného zákaz neprípustnej retroaktivity, ochrana v dobrej viere nadobudnutých práv a ochrana dôvery v právny poriadok. Najvyšší súd Slovenskej republiky bude z judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky preto vychádzať. Je to základný predpoklad toho, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky naplnil príkazy ústavných noriem obsiahnutých v článku 144 ods. 1 a článku 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky.

Žalobca vo svojich podaniach poukázal na rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky, názory vyplývajúce z odbornej literatúry týkajúcej sa otázok zákazu retroaktivity, ochrany v dobrej viere nadobudnutých práv a pod. Najvyšší súd Slovenskej republiky bude vychádzať aj z týchto publikovaných rozhodnutí a názorov predstaviteľov právnej vedy, keď nakoniec ani žalované správne právne orgány ani účastník neuviedli odlišné zdroje, ani tieto východiská nespochybnili.

Retroaktivita sa rozlišuje na pravú a nepravú retroaktivitu.

Podstata pravej retroaktivity spočíva v tom, že nová právna úprava neuznáva práva, nároky a právne vzťahy vzniknuté pred nadobudnutím jej účinnosti (Prusák, J. : Teória práva. Bratislava: PrF UK, 1995, s. 233). Podstata nepravej retroaktivity spočíva v tom, že nová právna úprava neuznáva práva, nároky a právne vzťahy vzniknuté pred nadobudnutím jej účinnosti, ale podrobuje ich novému právnemu režimu. Nová právna úprava zavádza nové povinnosti či podmienky pre výkon práv, na základe ktorých (alebo v prípade nesplnenia, ktorých) môže dôjsť k zmene alebo zániku právnych vzťahov, ktoré vznikli pred

nadobudnutím jej účinnosti (Drgonec, J.: Ústava Slovenskej republiky, komentár, 2. vydanie s. 79).

V ústavnom poriadku Slovenskej republiky všeobecný zákaz spätného pôsobenia právnych predpisov alebo ich ustanovení možno odvodiť z článku 1 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého je Slovenská republika právnym štátom. K imanentným znakom právneho štátu neodmysliteľne patrí aj požiadavka (princíp) právnej istoty a ochrana dôvery občanov v právny poriadok, súčasťou čoho je i zákaz spätného (retroaktívneho) pôsobenia právnych predpisov, resp. ich ustanovení. V ústavnom poriadku Slovenskej republiky platí zásada, podľa ktorej ten, kto konal resp. postupoval na základe dôvery v platný a účinný právny predpis (jeho noriem), nemôže byť vo svojej dôvere k nemu sklamaný pôsobením právneho predpisu alebo niektorého jeho ustanovenia. V podmienkach demokratického štátu, kde vládnu zákony a nie subjektívne predstavy ľudí a z požiadavky právnej istoty jednoznačne vyplýva záver, že právny predpis, resp. jeho ustanovenia pôsobia iba do budúcnosti, a nie do minulosti (nález ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. TL.ÚS 16/95 zo dňa 03. 04. 1996).

V našom ústavnom poriadku sa aplikuje zásada „lex retro non agit“ (zákon nemá spätnú účinnosť). K definujúcim znakom právneho štátu patrí aj zákaz retroaktívneho výkladu právnych noriem, ktorý je taktiež významnou demokratickou zárukou ochrany práv občanov a právnej istoty. Od zásady zákazu retroaktivity vo vzťahu k základným právam a slobodám je možné odchyliť sa celkom výnimočne, a to výslovným pozitívnym intertemporálnym ustanovením (nález ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I.ÚS 238/04 zo dňa 31. 01. 2015). Obdobné právne názory boli vyslovené už v náleze ústavného súdu Československej federatívnej republiky sp. zn. PL.ÚS 78/92 zo dňa 10. 12. 1992 a rovnako aj v nálezoch ústavného súdu Českej republiky sp. zn. PL.ÚS 21/96 zo dňa 04. 02. 1997 a sp. zn. PL.ÚS 33/01 zo dňa 12. 03. 2002.

Z pohľadu tzv. pravej, tak aj nepravej retroaktivity právnych noriem je podstatnou otázkou ochrany nadobudnutých práv, ktoré by preto neskoršia právna úprava už nemala rušiť, prípadne zhoršovať, ale „pro futuro“ len zlepšovať (nález ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. PL.ÚS 38/1999 zo dňa 23. 06. 1999).

Na základe uvedeného sa Najvyšší súd Slovenskej republiky stotožňuje s názorom, že retroaktivita všeobecne záväzných právnych predpisov alebo ich ustanovení, je v právnom štáte zásadne nežiaducim javom. Ak má byť všeobecne záväzný právny predpis alebo niektoré jeho ustanovenia použité retroaktívne, musí to byť vo všeobecne záväznom právnom predpise ustanovené výslovne, nemožno spätne použiť všeobecne záväzný právny predpis alebo niektoré jeho ustanovenie bez toho, aby to výslovne všeobecne záväzný právny predpis umožňoval v intertemporálnych ustanoveniach. Naopak retroaktívne použitie všeobecne záväzného právneho predpisu alebo niektorého jeho ustanovenia bez výslovnej úpravy je samé o sebe neústavné a nezákonné, pretože na takýto postup niet zákonnej úpravy a je v rozpore so zákazom retroaktívneho výkladu právnych noriem.

Z obsahu prechodných ustanovení zákona č. 219/2007 Z. z. nevyplyva, že by sa § 27 ods. 13, písm. a/ banského zákona v znení účinnom od 01.06.2007 mal použiť na právne vzťahy založené rozhodnutiami, na základe ktorých vznikli oprávnenia na dobývanie výhradného ložiska v dobývacom priestore, ktoré vznikli nadobudnutím jeho účinnosti (o tom nakoniec svedčí aj to, že § 27 ods. 13, písm. a/ banského zákona nebol použitý v súlade s jeho znením).

Napriek uvedenému § 27 ods. 13, písm. a/ banského zákona v znení účinnom od 01.06.2007 vo vzťahu k žalobcovi bol použitý spätne (retroaktívne).

Oprávnenie žalobcu na dobývanie výhradného ložiska v dobývacom priestore Pinciná vzniklo právoplatnosťou rozhodnutia Obvodného banského úradu v Banskej Bystrici č. 1852/465/Bú-Oz zo dňa 21.12.2001 o určení dobývacieho priestoru Pinciná, t.j. dňa 28.07. 2013. Ustanovenie § 27 ods. 13, písm. a/ banského zákona v znení účinnom od 01.06.2007 bolo teda použité na právne vzťahy, ktoré vznikli pred nadobudnutím jeho účinnosti, teda retroaktívne. Dôsledkom takéhoto retroaktívneho použitia bolo to, že správne orgány vychádzali z toho, že oprávnenie žalobcu na dobývanie výhradného ložiska v

dobývacom priestore Pinciná zaniklo, od čoho potom odvodzovali svoj ďalší postup a rozhodnutia.

Nakoľko však k retroaktívnemu použitiu § 27 ods. 13, písm. a/ banského zákona v znení účinnom od 01.06.2007 došlo bez toho, aby to banský zákon v intertemporálnych ustanoveniach výslovne umožňoval, hoci je to ústavná (i zákonná) podmienka retroaktívneho použitia všeobecne záväzného právneho predpisu, použitie § 27 ods. 13, písm. a/ banského zákona v znení účinnom od 01.06.2007 bolo nielen v rozpore s banským zákonom, ale aj v rozpore s princípom právnej istoty a z neho odvodeným zákazom spätného pôsobenia všeobecne záväzných právnych predpisov podľa článku 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Inými slovami to, že zákonodarca nevytvoril (či už zámerne alebo opomenutím) právnu možnosť použiť § 27 ods. 13, písm. a/ banského zákona v znení účinnom od 01.06.2007 spätne, nemožno nahrádzať „výkladom“, ktorý sa principiálne nemôže opierať o obsah zákona ani o žiadne všeobecné akceptovateľné metódy výkladu všeobecne záväzných právnych predpisov a je teda v priamom rozpore so zákazom retroaktívneho výkladu právnych noriem.

Najvyšší súd Slovenskej republiky s poukazom na vyššie citované rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky dodáva, že účelom zákazu spätného pôsobenia všeobecne záväzných právnych predpisov je právna istota, verejný záujem na dôvere v právo, resp. to, že spoľahlivo z právneho predpisu v určitom čase zabezpečuje predvídateľnosť s právnym následkom správania sa každého jednotlivca. Fyzické a právnické osoby majú subjektívne právo na taký stupeň právnej istoty, aby mohli zodpovedne predvídať právne dôsledky svojho správania, teda by mali možnosť prispôsobiť svoje konanie k právnemu poriadku.

V čase, keď žalobca podával žiadosť o určenie dobývacieho priestoru ani v čase, keď nadobudol oprávnenie na dobývanie výhradného ložiska v dobývacom priestore Pinciná, ustanovenie § 27 ods. 13, písm. a/ banského zákona v znení účinnom od 01.06.2007 nebolo ani platné a ani účinné a z obsahu banského zákona žalobca nemohol predvídať či vôbec a ako bude (môže byť) voči nemu použité a prispôsobiť svoje správanie.

To je ďalší dôvod, prečo vychádzajúc z princípu zákazu spätného pôsobenia právnych predpisov, nebolo možné § 27 ods. 13, písm. a/ banského zákona v znení účinnom od 01.06.2007 použiť spätne s tvrdením dôsledkom zániku oprávnenia žalobcu na dobývanie výhradného ložiska v dobývacom priestore Pinciná.

Dôkazom o neudržateľnosti, svojvoľnosti a arbitrárnosti konania žalovaných správnych orgánov je aj to, že v skutočnosti správne orgány nepoužili § 27 ods. 13, písm. a/ banského zákona účinný od 01.06.2007 v súlade s jeho znením. Zánik oprávnenia žalobcu na dobývanie výhradného ložiska v dobývacom priestore Pinciná totiž neodvodzovali od márneho uplynutia lehoty, ktorú organizácia uviedla v konaní o určení dobývacieho priestoru. Správne orgány svojvoľne vychádzali s nimi stanovenej lehoty, ktorej začiatok plynutia rovnako určili svojvoľne v rozpore s § 27 ods. 13, písm. a/ banského zákona účinného od 01.06.2007.

Použitie ustanovenia zákona v rozpore s jeho znením je samostatným dôvodom kvalifikácie rozhodnutia ako nezákonného.

Z uvedeného vyplýva, že ustanovenie § 27 ods. 13, písm. a/ banského zákona účinného od 01.06.2007 nebolo možné použiť (spätne) na právne vzťahy žalobcu vzniknuté pred nadobudnutím účinnosti ustanovenia. V dôsledku toho ani nemohlo zaniknúť oprávnenie žalobcu na dobývanie výhradného ložiska v dobývacom priestore Pinciná na základe § 27 ods. 13, písm. a/ banského zákona účinného od 01.06.2007 preto, že nezačal výhradné ložisko dobývať.

V nadväznosti na uvedené potom nemohlo byť ani začaté výberové konanie o prevod oprávnenia na dobývanie výhradného ložiska v dobývacom priestore Pinciná ani prevod oprávnenia na inú organizáciu, pretože oprávnenie žalobcu na dobývanie výhradného ložiska v dobývacom priestore Pinciná nezaniklo. Bolo (je) teda právne vylúčené to, aby došlo k prevodu dobývacieho priestoru Pinciná na tretiu osobu (inú organizáciu) v rámci výberového konania, konkrétne na účastníka.

Podľa § 27a ods. 1 banského zákona, ak zaniknú práva organizácie k dobývaciemu priestoru podľa § 27 ods. 13, obvodný banský úrad začne výberové konanie o prevod dobývacieho priestoru na inú organizáciu.

Jediným zákonným predpokladom začatia výberového konania o prevod dobývacieho priestoru na inú organizáciu je teda zánik práv organizácie k dobývaciemu priestoru. Ak tento zákonný predpoklad nie je splnený, nie je možné začať výberové konanie o prevod dobývacieho priestoru na inú organizáciu. Ak nie je možné začať výberové konanie, nemožno ani proces zavŕšiť prevodom dobývacieho priestoru na inú organizáciu, ktorý sa vykonáva faktickým výkonom správneho orgánu, a to vykonaním zápisu do evidencie dobývacích priestorov podľa § 27a ods. 7 banského zákona. V právnom štáte totiž zásadne nie je možné, aby výsledkom od počiatku nezákonného procesu (v danom prípade nezákonne začatého a vedeného konania o prevod dobývacieho priestoru) bol vznik subjektívnych práv. Z nepráva nemôže vzniknúť právo (ex iniuria ius non oritur). Najvyšší súd Slovenskej republiky poukazuje aj na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III.ÚS 142/2011 zo dňa 05. 04. 2011, podľa ktorého sa nemožno dovolávať právnej istoty založenej na neústavnej alebo nezákonnej rozhodovacej praxi orgánov verejnej moci.

Pre úplnosť, pokiaľ krajský súd na str. 16 svojho rozsudku cituje z diela Komentár k Ústave Slovenskej republiky od JUDr. I. K., DrSc., Heuréka, január 2004, prvé vydanie, s. 54, 55, podľa ktorého : „V právnej kultúre Slovenskej republiky je obvyklé, že ak právny vzťah aj po zmene právnej úpravy má podliehať režimu skôr platnej úpravy, zákonodarcu to výslovne uvedie v právnej norme spolu s vymedzením rozsahu vzťahov, v ktorých sa uplatní predchádzajúca právna úprava. Po zmene právnej úpravy sa v právnom poriadku Slovenskej republiky uplatňuje predchádzajúca právna norma iba vtedy, ak to zákon výslovne ustanoví, a v rozsahu a za podmienok, ktoré zákon stanoví“, Najvyšší súd Slovenskej republiky považuje túto argumentáciu krajského súdu vzhľadom na okolnosti predmetnej veci za vytrhnutú z kontextu a povahe a podstate veci za nezodpovedajúcu.

Predovšetkým, vo vzťahu k citovanému dielu, autor citovanú pasáž v prvom vydaní zaradil do časti: Intertemporalita právnej úpravy, pričom problematike retroaktivity sa v tejto časti nevenuje. Problematike retroaktivity, resp. problematike použitia novej právnej úpravy na právny vzťah, ktorý vznikol podľa starej právnej úpravy, sa autor naopak venuje v predchádzajúcej časti : Zákaz retroaktivity právneho predpisu, ktorej obsah krajský súd úplne opomenul. Autor v krajskom súde citovanej časti sa venuje iba tomu, za akých podmienok a kedy možno použiť právnu úpravu, ktorá nie je platná a účinná, ale vôbec nepojednáva o tom, za akých podmienok a kedy možno použiť novú právnu úpravu na právny vzťah, ktorý vznikol počas starej právnej úpravy, čo bol právny problém v tejto veci. Teda z krajským súdom citovanej časti vôbec nemožno vyvodiť tvrdenie, že správne orgány postupovali v súlade so slovenskými právnymi predpismi a slovenskou právnou teóriou, keďže to, čomu sa autor venuje, sa tejto veci vôbec netýka. Inými slovami autor rozoberá úplne inú tému.

Rozhodujúci právny problém tejto veci ale nespočíval v aplikácii starej (neplatnej a neúčinnnej) právnej úpravy na právne vzťahy žalobcu (toho sa žalobca nedomáhal), ale spočíval v tom, či bolo možné aplikovať novú právnu úpravu § 27 ods. 13 písm. a/ banského zákona na právne vzťahy žalobcu, ktoré vznikli pred nadobudnutím jej účinnosti (t.j. pred 01.06.2007) tak, že dôsledkom tejto aplikácie bude strata (zánik) subjektívneho práva, ktoré žalobca nadobudol na základe právnych skutočností, ktoré nastali pred 01.06.2007. Na takúto otázku autor citovaného diela v krajskom súde citovanej časti odpoveď nedáva, tejto otázke sa venuje úplne v inej časti. Preto argumentácia, ktorú krajský súd použil, vôbec nezodpovedá povahe a podstate tejto veci. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto dáva do pozornosti časť: Zákaz retroaktivity právneho predpisu citovaného diela (tretie vydanie, s. 168 - 173). Najvyšší súd Slovenskej republiky je toho názoru, že jeho záver o neprípustnosti aplikácie § 27 ods. 13, písm. a/ banského zákona účinného od 01.06.2007 na právne vzťahy žalobcu vzniknuté pred nadobudnutím jeho účinnosti, je plne v súlade s tými princípmi, ktoré autor v tejto časti uvádza.

Najvyšší súd poukazuje, že to, čo krajský súd citoval, resp. čo z citátu vyvodil, sa už vôbec nedotýka toho, že správne orgány použili novú právnu úpravu § 27 ods. 13 písm. a/ banského zákona v rozpore s jeho znením, čo samé osebe spôsobuje nezákonnosť napadnutých rozhodnutí.

Najvyšší súd Slovenskej republiky neopomenul zvážiť ani právne postavenie účastníka a jeho ochranu. Najvyšší súd Slovenskej republiky vzal na vedomie skutočnosť, že účastník tvrdí existenciu svojich práv k dobývaciemu priestoru Pinciná na základe výsledkov výberového konania a zápisom v evidencii dobývacích priestorov. V danom prípade nie je možné akceptovať tvrdenie účastníka o existencii jeho

práv k dobývaciemu priestoru Pinciná a súčasne vyvodiť závery zo zisteného porušenia Ústavy Slovenskej republiky a § 27 a § 27a banského zákona a poskytnúť ochranu právam žalobcu, ktoré boli porušené.

Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že v danom prípade záujem na presadení zákona a ochrane porušených práv žalobcu prevažuje nad záujmom účastníka na zachovanie status quo. Najvyšší súd Slovenskej republiky poukazuje na to, že ochrana zákonnosti je samotnou podstatou správneho súdnictva, a rovnako poukazuje na to, že obsahom inštitútu právnej istoty v právnom štáte je požiadavka zachovania legálne nadobudnutých práv (nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. PL.ÚS 16/95). Ak by Najvyšší súd Slovenskej republiky poskytol ochranu účastníkovi na úkor žalobcu, poskytol by v podstate ochranu nezákonnému stavu a ak aj účastníkovi vzniklo nejaké právo, tak by poskytol ochranu právam, ktoré nevznikli legálne, čo nie je v právnom štáte možné a nie je ani v súlade s podstatou správneho súdnictva.

Vyššie uvedené závery sú relevantné aj vo vzťahu k otázke či správne akty napadnuté žalobcom sú spôsobilé podrobiť prieskumu v rámci správneho súdnictva.

Najvyšší súd Slovenskej republiky vychádzal z toho, že banský zákon nepredpokladá, že o zániku oprávnenia na dobývanie výhradného ložiska v dobývacom priestore sa rozhodne rozhodnutím po predchádzajúcom konaní, pre ktoré by platili štandardné pravidlá konania; rovnako to platí i o prevode oprávnenia na dobývanie výhradného ložiska v dobývacom priestore. Preto sa Najvyšší súd Slovenskej republiky stotožňuje s tým, že jedinou možnosťou, ako žalobca mohol zabrániť prevodu oprávnenia na dobývanie výhradného ložiska v dobývacom priestore na inú organizáciu, bola účasť vo výberovom konaní.

Súčasne neuniklo pozornosti Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, súc viazaním s medzinárodnými zmluvami podľa článku 7 Ústavy Slovenskej republiky (článok 144 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky), konkrétne Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd (vyhlásený v Zbierke zákonov pod č. 209/1992 Zb. ako Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd a Protokolov na tento Dohovor nadväzujúcich), že oprávnenie žalobcu na dobývanie výhradného ložiska v dobývacom priestore má povahu majetku (majetkového práva) chráneného podľa článku 1 Dodatkového protokolu č. 1 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Pojem majetok sa neobmedzuje na vlastníctvo hmotného majetku, ale pod pojem majetok môžu spadať aj práva a záujmy predstavujúce aktíva (napr. rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci *Beyeler* proti Taliansku z r. 2000)

Podľa článku 1 Dodatkového protokolu č. 1 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, každá fyzická alebo právnická osoba má právo pokojne užívať svoj majetok. Nikoho nemožno zbaviť jeho majetku s výnimkou verejného záujmu a za podmienok, ktoré ustanovuje zákon a všeobecné zásady medzinárodného práva. Predchádzajúce ustanovenie nebráni právu štátov prijímať zákony, ktoré považujú za nevyhnutné, aby upravili užívanie majetku v súlade so všeobecným záujmom a zabezpečili platenie daní a iných poplatkov alebo pokút.

Najvyšší súd Slovenskej republiky poukazuje aj na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. PL. ÚS 37/99 zo dňa 25. mája 1999, podľa ktorého podľa medzinárodného štandardu zaručeného na báze Dodatkového protokolu č. 1 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd objektom ochrany čl. 20 Ústavy Slovenskej republiky nie sú len hmotné statky, ale aj rôzne druhy licencií. Najvyšší súd Slovenskej republiky vzhľadom na skutočnosť, že oprávnenie na dobývanie výhradného ložiska v dobyvačom priestore umožňuje jeho držiteľovi vykonávať hospodársku činnosť a ziskovať ekonomický prospech, považoval oprávnenie na dobývanie výhradného ložiska v dobývacom priestore Pinciná za taký ekonomický záujem, ekonomické aktívum, ktoré spadá pod pojem majetok podľa čl. 1 Dodatkového protokolu č. 1 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Nielenže s dobývaním nerastov sa spája nevyhnutnosť vynaložiť významné investície, ale predovšetkým organizácia, ktorá má oprávnenie na dobývanie výhradného ložiska, ziskava právo na nakladanie s

vydobytým nerastom (§ 24 ods. 1 banského zákona), teda ho aj ekonomicky zhodnotiť (speňažiť) a tak získať ekonomický prospech. Z hľadiska uvedeného je bez významu, že nerastné bohatstvo je vo vlastníctve štátu podľa čl. 4 Ústavy Slovenskej republiky, pretože to nič nezmení na skutočnosti, že oprávnenie na dobývanie výhradného ložiska pre jeho držiteľa predstavuje ten ekonomický záujem, ktorý Európsky súd pre ľudské práva uznal za súčasť ochrany pojmu majetok podľa čl. 1 Dodatkového protokolu č. 1 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Dôsledkom uvedeného je potom to, že Najvyšší súd Slovenskej republiky nemôže odmietnuť preskúmať napadnuté správne akty, nakoľko sa týkajú základného práva žalobcu (čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky).

Z týchto hľadísk Najvyšší súd Slovenskej republiky aj žalobcom namietnuté akty posudzoval. Pre Najvyšší súd Slovenskej republiky sa preto stala rozhodujúcou účinná ochrana práva, ktorého sa žalobca podanými žalobami domáhal (článok 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky).

Žalobca podanou žalobou namietal okrem iného proti rozhodnutiu Obvodného banského úradu v Banskej Bystrici č. 288/3269/2010/1 zo dňa 28.10.2010 o dodatočnom nezaradení návrhu organizácie Geocomplex, a.s. do výberového konania a o prevod dobývacieho priestoru Pinciná na inú organizáciu. Je nepochybné, že správny orgán vystupoval voči žalobcovi autoritatívne, z pozície vykonávateľa štátnej moci. Z obsahu správneho orgánu vyplýva autoritatívny prejav vôle orgánu verejnej správy, že jeho návrh predložený do výberového konania nebude zaradený medzi predložené návrhy. To v okolnostiach v danej veci v podstate znamenalo zamietnutie návrhu žalobcu predloženého do výberového konania a viedlo to k faktickému prevodu oprávnenia žalobcu na inú osobu. Najvyšší súd Slovenskej republiky je preto toho názoru, že tento správny akt mal priamy dopad na právo žalobcu, predtým na právo žalobcu na dobývanie výhradného ložiska v dobývacom priestore Pinciná, ktoré nezaniklo, rovnako ako rozhodnutie, v ktorom bolo toto právo konštituované.

Ďalšie žalobcom napadnuté správne akty nadväzovali na uvedené rozhodnutie. Rozhodnutím Hlavného banského úradu č. 1842137/2010 zo dňa 27.10.2010 o opätovnom prešetrovaní a vybavení sťažností zo dňa 06.10.2008 žalovaný v prvom rade okrem iného opätovne rozhodoval o tom, či oprávnenie žalobcu na dobývanie dobývacieho priestoru Pinciná zaniklo a vôbec o oprávnenosti vyhlásiť nové výberové konanie, čo malo priamy dopad na práva žalobcu. Taktiež aj rozhodnutie žalovaného v prvom rade, č. 1499-2285/2010 zo dňa 24.11.2010, ktorým postúpil podanie žalobcu posúdené ako sťažnosť, doručené dňa 15.11.2010 Obvodnému banskému úradu v Banskej Bystrici na vybavenie, mal žalovaný v prvom rade rozhodnúť o námietkach ku oznámeniu Obvodného banského úradu v Banskej Bystrici zo dňa 28.10. 2010, doručenému dňa 04.11.2010 o vylúčení, resp. o nezaradení návrhu organizácie žalobcu na určenie dobývacieho priestoru Pinciná - bituminózne horniny, do výberového konania o prevod dobývacieho priestoru Pinciná na inú organizáciu. Rozhodnutím Obvodného banského úradu v Banskej Bystrici č. 288-3645/2010 zo dňa 18.02.2011 o vybavení sťažností správny orgán opätovne potvrdil svoje rozhodnutie o nezaradení návrhu žalobcu do výberového konania. Rozhodnutím - Hlavného banského úradu č. 386/1089/2011 zo dňa 24.05.2011 žalovaný v prvom rade na základe námietok žalobcu proti oznámeniu Obvodného banského úradu č. 288-3645/2010 zo dňa 18.02.2011 potvrdil svoje predchádzajúce, súdom zrušené rozhodnutie.

Z uvedených dôvodov preto Najvyšší súd Slovenskej republiky posudzoval žalobcom napadnuté správne akty ako rozhodnutia, ktoré podliehajú prieskumu v rámci správneho súdnictva, pretože mali nesporný dopad na jeho subjektívne práva.

Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že oprávnenie žalobcu na dobývanie výhradného ložiska v dobývacom priestore Pinciná nezaniklo. Nebolo v súlade so zákonom, aby žalované správne orgány neumožnili žalobcovi účasť vo výberovom konaní s odôvodnením, že jeho oprávnenie na dobývanie výhradného ložiska v dobývacom priestore Pinciná zaniklo a nemohli postupovať spôsobom vedúcim k tomu, že žalobcu fakticky tohto práva zbavili.

Nepochybil preto súd prvého stupňa, keď napadnuté rozhodnutia žalovaných správnych orgánov zrušil a

vrátil vec na ďalšie konanie.

Pre úplnosť Najvyšší súd Slovenskej republiky k námietke účastníka, že vyjadrenie žalobcu zo dňa 19. februára 2014 mu bolo doručené v lehote kratšej ako 5 dní pred pojednávaním, čím nebola zachovaná primeraná lehota na prípravu, s ktorým je spojené aj jeho právo náležite argumentovať proti dôvodom žalôb, žalobcu uvádza, že je nedôvodná.

Podľa § 115 ods. 2 O.s.p. predvolanie sa musí účastníkom doručiť tak, aby mali dostatok času na prípravu, a spravidla najmenej 5 dní pred dňom, keď sa má pojednávanie konať. Občiansky súdny poriadok teda zakotvuje lehotu spravidla 5 dní v súvislosti s termínom pojednávania. Občiansky súdny poriadok neustanovuje právo účastníka konania obdržať vyjadrenie iného účastníka konania v lehote 5 dní pred termínom pojednávania. Z materiálneho hľadiska nemohlo byť právo vedľajšieho účastníka konania argumentovať proti dôvodom žalôb žalobcom dotknuté, pretože žalobca podaním zo dňa 19. februára 2014 nerozšíril pôvodné žalobné body, neuvádzal nové žalobné body. Žalobca sa vyjadroval k argumentácii žalovaných a účastníka, preto bolo možné legitímne očakávať, že na obsah jeho vyjadrenia bude účastník konania schopný reagovať priamo na pojednávaní, na čo mal možnosť, a to tým viac, že mu vyjadrenie nebolo doručené priamo na pojednávaní.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že samotný výrok rozsudku o zrušení napadnutých rozhodnutí žalovaných a ich vrátení na ďalšie konanie je správny, ale z iného dôvodu, podľa § 250j ods. 2 O.s.p., ako uviedol vo výroku rozsudku krajský súd. Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 220 O.s.p., nakoľko neboli splnené podmienky na potvrdenie rozsudku (§ 219 O.s.p.) ani na jeho zrušenie (§ 221 ods. 1 O.s.p.), rozsudok krajského súdu zmenil tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku, keď mal za to, že rozhodnutia žalovaných vychádzali z nesprávneho právneho posúdenia veci (§250j ods. 2 písm. a/ O.s.p.).

Najvyšší súd Slovenskej republiky s poukazom na vyššie uvedené, považoval námietky žalovaného, ako aj účastníka smerujúce proti rozsudku súdu prvého stupňa za nedôvodné, také, ktoré nemôžu ovplyvniť posúdenie danej veci.

O trovách konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky tak, že v spore úspešnému žalobcovi priznal náhradu trov prvostupňového ako aj odvolacieho konania proti neúspešnému žalovanému v prvom rade (§224 ods. 1 a 2, § 250k ods. 1 veta prvá O.s.p. a § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.).

Výška trov pozostáva zo zaplateného súdneho poplatku za päť žalôb v sume 330 eur (5x66 eur) a z náhrady trov právneho zastúpenia v sume 1048 eur. Výšku trov právneho zastúpenia Najvyšší súd SR priznal za nasledovné úkony právnej služby:

- 1) prevzatie a príprava zastúpenia (2010) - 120,23 eur + režijný paušál 7,21 eur
- 2) písomné podanie na súd (žaloba zo dňa 18.11.2010) - 120,23 eur + režijný paušál 7,21 eur
- 3) prevzatie a príprava zastúpenia (2010) - 120,23 eur + režijný paušál 7,21 eur
- 4) písomné podanie na súd (rozšírenie žaloby zo dňa 12.12.2010) - 120,23 eur + režijný paušál 7,21 eur
- 5) prevzatie a príprava zastúpenia (2011) - 123,50 eur + režijný paušál 7,41 eur
- 6) písomné podanie na súd (rozšírenie žaloby zo dňa 17.03.2011) - 123,50 eur + režijný paušál 7,41 eur
- 7) prevzatie a príprava zastúpenia (2011) - 123,50 eur + režijný paušál 7,41 eur
- 8) písomné podanie na súd (rozšírenie žaloby zo dňa 05.06.2011) - 123,50 eur + režijný paušál 7,41 eur
- 9) písomné podanie na súd (odvolanie zo dňa 11.05.2012) - 127,16 eur + režijný paušál 7,63 eur
- 10) účasť na pojednávaní (pojednávanie dňa 21.02.2014) - 134,00 eur + režijný paušál 8,04 eur

Spolu trovy právneho zastúpenia žalobcu za 10 úkonov právnej služby predstavujú sumu 1310,23 eur. Uvedenú sumu zvýšil Najvyšší súd SR o 20% DPH (262,05 eur), keďže zástupca žalobcu je platiteľom DPH, spolu 1572,28 eur. Vyššie uvedenú sumu Najvyšší súd SR krátil o cca 1/3 (1572,28-524,09) na sumu 1048 eur z dôvodov hodných osobitného zreteľa, ako aj nepriznal náhradu za jeden úkon právnej služby (vyjadrenie žalobcu doručené súdu 19.02.2014) keď v tejto časti poukazuje na dôvody krajského súdu, s ktorými sa v plnom rozsahu stotožnil. Náhradu trov odvolacieho konania súd žalobcovi nepriznal, keďže žalobcovi trovy konania nevznikli a právny zástupca si náhradu trov právneho

zastúpenia v odvolacom konaní nevyčíslil (§151 ods. 2 O.s.p.). Náhradu trov právneho zastúpenia Najvyšší súd SR priznal v súlade s vyhl. č. 655/2004 Z.z. (§11 ods. 4, § 13a, §18 ods. 3).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky jednohlasne (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.